

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **ekonomia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Opolski

Data przeprowadzenia wizytacji: **3-4 czerwca 2024 r.**

Warszawa, 2024 r.

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	8
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	9
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	16
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	30
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	36
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	43
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	46
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	51
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	53
5. Załączniki:	60
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	60
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	60
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	60
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	60

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	60
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	60
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	60
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	60

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, ekspert PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Magdalena Osińska, ekspert PKA
2. dr hab. Katarzyna Szczepańska-Woszczyna, ekspert PKA
3. Beata Opala, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Piotr Borczyński, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. mgr Beata Sejdak, sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Kierunek ekonomia prowadzony w Uniwersytecie Opolskim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia został wyznaczony do oceny programowej w roku akademickim 2023/2024 zgodnie z harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej po ocenie pozytywnej wydanej na okres do 2 lat. Kierunek ekonomia był oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną w 2005 r.- 07.07.2005 r., w 2010- 24.06.2010 r. oraz w 2021 r., w następstwie oceny instytucjonalnej z 2015, w wyniku której na mocy Uchwały Nr 312 /2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 maja 2015 r. Wydział Ekonomiczny otrzymał ocenę pozytywną. Bieżąca ocena programowa jest przeprowadzana przez PKA po raz czwarty. W wyniku oceny przeprowadzonej w 2021 r. w Uchwale nr 1092/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 18 listopada 2021 r., po zapoznaniu się z opinią II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku ekonomia prowadzonego na Uniwersytecie Opolskim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydało ocenę pozytywną ze skróconym okresem obowiązywania do 2 lat.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło wówczas, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Opolskim nie w pełni umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Spośród przyjętych przez PKA kryteriów, kryteria: 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się; 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się; 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie; 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry; 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie; 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów – zostały spełnione częściowo.

Uzasadnienie wydania oceny pozytywnej na okres 2 lat stanowiły błędy i niezgodności w zakresie wyżej wymienionych kryteriów. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązało Uczelnię do realizacji

następujących zaleceń: w odniesieniu do kryterium 1 dwa zalecenia: 1. prawidłowe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych- 2. opracowanie katalogu efektów uczenia się osiąganych przez wszystkich studentów i odzwierciedlających specyfikę oraz tożsamość kierunku studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia. W odniesieniu do kryterium 2 dwanaście zaleceń: 1. sformułowanie efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych osiąganych w ramach poszczególnych zajęć, 2. powiązanie zajęć prowadzonych w języku obcym z efektem uczenia się dotyczącym kształtowania umiejętności komunikowania się w języku obcym; 3. zwiększenie liczby godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia; 4. wykorzystywanie najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej (w szczególności metod aktywizujących studentów), zwiększenie liczby zajęć prowadzonych w laboratoriach, aktualizację zalecanej literatury; 5. wzbogacenie instrumentarium wykorzystywanego w pracach etapowych i dyplomowych o metody ekonometryczne i modelowania statystycznego; 6. uszczegółowienie efektów uczenia się założonych dla praktyk zawodowych i ich dostosowanie do specyfiki kierunku ekonomia; 7. dostosowanie treści programowych praktyk do specyfiki kierunku ekonomia; 8. zapewnienie zgodności między zakresem zadań realizowanych w toku praktyk wskazanych w sylabusie praktyk i w instrukcji praktyk; 9. stosowanie przyjętych metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk w toku analizy dokumentacji przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań tak, aby weryfikacja uwzględniała zadania i cele przyjęte w instrukcji praktyk; 10. rozszerzenie zasad organizacji praktyk i nadzoru nad ich realizacją o kwestie dotyczące zakresu współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk po stronie zakładu pracy (np. sposobów ich komunikowania się, jednoznaczne określenie warunków kwalifikowania na praktykę, reguł przeprowadzania hospitacji praktyk); 11. zapewnienie miejsca praktyk dla wszystkich studentów; 12. poddawanie systematycznej ocenie z udziałem studentów programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizację praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach. W odniesieniu do kryterium 3 pięć zaleceń: 1. wprowadzenie metod weryfikacji i oceny umiejętności ustnego komunikowania się w języku obcym na obu stopniach studiów; 2. usunięcie nieprawidłowości związanych z przechowywaniem prac etapowych; 3. podniesienie poziomu merytorycznego prac licencjackich i magisterskich; 4. usunięcie nieprawidłowości związanych z niewystarczającym wykorzystaniem metod analitycznych zgodnych z metodyką prac badawczych w dyscyplinie ekonomia i finanse w pracach licencjackich i magisterskich, wspierających prognozowanie, budowanie modeli ekonometrycznych i testowanie hipotez badawczych; 5. przyjęcie skutecznych rozwiązań systemowych zapobiegających zjawisku zawyżania ocen za prace dyplomowe. W odniesieniu do kryterium 4 jedno zalecenie: 1. usunięcie nieprawidłowości w obsadzie zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. W odniesieniu do kryterium 5 trzy zalecenia: 1. dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w sposób zapewniający im pełny udział w procesie nauczania, łącznie z dostępem do odpowiedniej liczby toalet; 2. zapewnienie studentom oraz pracownikom Uczelni dostępu do specjalistycznego oprogramowania. Oprogramowanie to powinno być sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiające prawidłową realizację zajęć; 3. podjęcie systemowych działań, które wyeliminują w przyszłości wystąpienie uchybień będących podstawą obniżenia oceny tego kryterium. W odniesieniu do kryterium 10 cztery zalecenia: 1. wprowadzenie systemowych rozwiązań projakościowych zapewniających skuteczny monitoring treści efektów uczenia się zakładanych dla kierunku i poszczególnych zajęć; 2. wdrożenie działań zapewniających właściwy poziom prac dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia, w szczególności monitoringu oraz systematycznej oceny

procesu dyplomowania; 3. wdrożenie mechanizmów reagowania w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych, pozwalających na szybką diagnozę nieprawidłowości w procesie nauczania; 4. wdrożenie systemu monitoringu i ewaluacji praktyk zawodowych, w tym oceny miejsc odbywania praktyk oraz kompetencji opiekunów praktyk po stronie zakładu pracy. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązało Uczelnię do realizacji w/w zaleceń w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie powtórne postępowanie oceniałące. Ocena realizacji zaleceń w kontekście wyników bieżącej oceny została przedstawiona w poszczególnych kryteriach raportu z wizytacji.

Aktualne postępowanie oceniałące zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej prowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość.

Przed rozpoczęciem wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniałącego. Zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe oraz wybrał zajęcia do hospitacji. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniałącego przed wizytacją zespół oceniałący dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniałącego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia jeszcze przed wizytacją.

Wizytację poprzedzono wewnętrznym spotkaniem zespołu oceniałącego, które posłużyło wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów. Podczas spotkania omówiono kryteria oceny oraz raport wstępny zespołu oceniałącego. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniałącego w trakcie wizytacji.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia, przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za politykę jakości kształcenia, umiędzynarodowienie procesu kształcenia oraz wsparcie osób z niepełnosprawnościami.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitację zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się. Ponadto dokonano oglądu infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniałącego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się

spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	ekonomia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse 84% nauki o zarządzaniu i jakości 8% geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna 8%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/ 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	142	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2108	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	122	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	67	-

Nazwa kierunku studiów	ekonomia	
------------------------	----------	--

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	ekonomia i finanse	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 sem./ 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	32	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1041	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	60,2	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	62	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54	-

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona
---	---

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

	przez zespół oceniający PKA⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno- gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Zgodnie z Uchwałą nr 33/2020–2024 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie uchwalenia Strategii rozwoju Uniwersytetu Opolskiego na lata 2021-2027 „Misją Uniwersytetu Opolskiego jest prowadzenie badań naukowych podejmujących najważniejsze problemy współczesności oraz kształcenie studentów według najwyższych europejskich standardów, przy uwzględnieniu potrzeb społecznych, wymogów i oczekiwań rynku pracy oraz warunków otoczenia”. Kierunek studiów Ekonomia wpisuje się w Cel Główny Strategii jakim jest rozwój potencjału Uczelni w skali krajowej i międzynarodowej oraz w następujące cele strategiczne:

- Pierwszy Cel Strategiczny: Poprawa pozycji naukowej Uniwersytetu Opolskiego w wymiarze krajowym i międzynarodowym, poprzez prowadzenie badań naukowych w dyscyplinie ekonomia i finanse, w tym z udziałem studentów.
- Drugi Cel Strategiczny: Stały rozwój i doskonalenie oferty kształcenia dostosowanej do oczekiwań studentów oraz wymogów rynku pracy i otoczenia, poprzez: rozwój kadry ekonomistów, dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, rozwój kształcenia w języku angielskim, rozwój dialogu pomiędzy Wydziałem Ekonomicznym a jednostkami samorządu terytorialnego, podmiotami gospodarczymi i innymi uczestnikami życia społeczno-gospodarczego, realizowanie wspólnych projektów z finansowaniem zewnętrznym, organizację staży, uczestnictwo w gronach eksperckich.
- Czwarty Cel Strategiczny: Zwiększenie umiędzynarodowienia działalności Uniwersytetu Opolskiego, poprzez doskonalenie umiejętności językowych możliwe dzięki szkoleniom, wyjazdom w ramach programu Erasmus+ i innych inicjatyw międzynarodowych, prowadzeniu zajęć w języku obcym, rozwijaniu współpracy z ośrodkami zagranicznymi.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest zgodna z strategią Uczelni i polityką jakości.

Kierunek ekonomia studia pierwszego i drugiego stopnia stacjonarne o profilu ogólnoakademickim, prowadzonych na Wydziale Ekonomii przyporządkowany jest do dyscyplin następująco:

- studia I stopnia - udział liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS: ekonomia i finanse to 150 ECTS (84%). Ponadto kierunek przyporządkowano do dodatkowych dyscyplin na studiach I stopnia: nauki o zarządzaniu i jakości 15 ECTS (8%) oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna 15 ECTS (8%). Zgodnie z Uchwałą nr 255/2020–2024 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie: zmian w programach studiów w Uniwersytecie Opolskim studia I stopnia - udział liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS będzie wynosił: ekonomia i finanse to 165 ECTS (92%), dodatkowo kierunek przyporządkowano do dodatkowej dyscypliny na nauki o zarządzaniu i jakości 15 ECTS (8%)
- studia II stopnia - udział liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS: ekonomia i finanse 120 ECTS (100%).

Na kierunku ekonomia mamy spójność koncepcji kształcenia z przypisaniem do dyscyplin naukowych. Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową, z dorobkiem naukowym pracowników prowadzących zajęcia na tym kierunku. Moduły kształcenia proponowane

studentom ekonomii I i II stopnia moduły kształcenia, poszerzające podstawową wiedzę ekonomiczną, w pełni korespondują z obszarami zainteresowań badawczych pracowników Instytutu Ekonomii i Finansów, co potwierdzają liczne publikacje naukowe. Aktualnie dyscyplina naukowa ekonomia i finanse posiada kategorię B+. W działalności naukowej prowadzonej na Wydziale Ekonomicznym wyróżnić można trzy nurty:

1. Funkcjonowanie rynku i podmiotów rynkowych (tematyka spójna z modułami kształcenia: Analiza rynku, Ekonomika przedsiębiorstwa). Badania funkcjonowania rynków dotyczą wybranych rynków: rynku rolnego, rynku kapitałowego, rynku nieruchomości, rynku informacji i technologii edukacyjnych. Z kolei zagadnienia dotyczące rynku pracy podejmowane są przez pracowników Katedry Rynku Pracy i Polityki Społeczno-Ekonomicznej. W kręgu zainteresowań badawczych pracowników są również problemy: rozwoju przedsiębiorczości; zagadnienia z zakresu zarządzania strategicznego i jego roli w działalności przedsiębiorstw oraz strategię marketingowe przedsiębiorstw.
2. Funkcjonowanie gospodarki, rozwój regionalny i rozwój zrównoważony (tematyka spójna z modułami kształcenia: Gospodarka i społeczeństwo, Gospodarka miejska i regionalna, Analityka gospodarcza, Polityka ekonomiczna w warunkach globalizacji, Zrównoważony rozwój). W Katedrze Rynku Pracy i Polityki Społeczno-Ekonomicznej, realizowane są badania w zakresie funkcjonowania gospodarki w różnych jej obszarach: kształtowanie polityki rodzinnej, finansowanie polityki społecznej, rynek pracy, edukacja młodzieży, procesy demograficzne. W tym ostatnim obszarze tematycznym mieszczą się badania nad migracjami, głównie w kontekście rozwoju regionalnego, zagadnienia dotyczące funkcjonowania systemu emerytalnego i ekonomicznych konsekwencji starzenia się społeczeństwa. W obszarze ekonomii międzynarodowej realizowane są dwa główne tematy badawcze: handel międzynarodowy surowcami rolnymi w obliczu globalnego kryzysu żywnościowego, międzynarodowe aspekty zrównoważonego rozwoju i ekonomiczne aspekty gospodarki energetycznej. Zagadnienia związane z szeroko rozumianym zrównoważonym rozwojem podejmowane są w różnych wątkach przez wielu pracowników.
3. Finanse (tematyka spójna z całym blokiem przedmiotów finansowych: rachunkowość, finanse i bankowość, finanse publiczne, finanse przedsiębiorstw, rynek finansowy, rynek kapitałowy) Badania w tym obszarze prowadzone są przez pracowników Katedry Finansów i Rachunkowości. Realizowana jest tematyka finansów samorządów terytorialnych, zwłaszcza w zakresie funkcjonowania audytu w JST oraz ich zadłużenia, wykorzystania narzędzi analizy finansowej. Badania oscylują wokół specyfiki gospodarki finansowej podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (przedsiębiorstw oraz podmiotów niezarobkowych – organizacji non profit); kolejno polityka finansowa przedsiębiorstw to obszar badawczy podejmuje tematykę funduszy europejskich oraz bankowości centralnej. Nowym nurtem badawczym Katedry Finansów i Rachunkowości są zagadnienia związane z teorią pieniądza, stabilnością globalnego systemu finansowego, rynków finansowych, kryptowalut i technologii blockchain. Unikalną tematyką w kontekście historii gospodarczej stanowi badanie finansów i działalności gospodarczej jednostek kościelnych.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Potrzebom tym podporządkowana jest także oferta

modułów specjalnościowych. Jest ona dostosowana do wymogów rynku pracy i zgodnie z nimi modyfikowana.

Planowanie i realizacja programu studiów na kierunku ekonomia jest procesem ciągłym, angażującym pracowników i władze Wydziału Ekonomicznego, służby Uczelni, w tym Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich oraz odpowiednie grupy interesariuszy zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Podczas bieżących analiz oczekiwań rynku pracy i weryfikacji programów kształcenia na kierunku Ekonomia brane są pod uwagę preferencje pracodawców z sektora publicznego i prywatnego. Opinie i sugestie interesariuszy zewnętrznych traktowane są jako ważny głos doradczy uwzględniany podczas modyfikacji i aktualizacji programów studiów.

Uczelnia nie posiada wewnętrznych aktów prawnych związanych z regulacjami uczenia na odległość. Takie dokumenty (m.in. zarządzenia rektora) były wydawane jedynie na okres pandemii Covid-19. Na kierunku ekonomia nie prowadzi się zajęć on-line. W programie studiów przewidziano realizację w formie zdalnej na platformie Microsoft Teams kursów ogólnouczelnianych (maks. 10 pkt ECTS na I stopniu studiów oraz 6 pkt. ECTS na drugim stopniu studiów).

Efekty uczenia się dla kierunku ekonomia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia określonymi dla studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Efekty zostały opracowane z uwzględnieniem charakterystyk drugiego stopnia określonych w Polskiej Ramie Kwalifikacji w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. z 2018 r. poz. 2218). Dla studiów na I stopniu sformułowano 37 efektów uczenia się, w tym 18 w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności i 5 dla kompetencji społecznych. Odpowiednio dla studiów II stopnia sformułowano 26 efektów kierunkowych, w podziale na 10 z zakresu wiedzy, 10 z zakresu umiejętności i 6 z zakresu kompetencji społecznych. Znajduje to potwierdzenie w Uchwale Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 170/2020-2024 z dnia 26.05.2022 r. Efekty uczenia się na studiach I stopnia wskazują na specyfikę kierunku poprzez określenie zakresu wiedzy zgodnej z dyscypliną wiodącą – ekonomia i finanse oraz uzupełniającymi nauki o zarządzaniu i jakości i geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, do których kierunek został przyporządkowany. Efekty uczenia się na studiach II stopnia są zgodne w dyscypliną ekonomia i finanse, do której zostały przyporządkowane w 100%. Efekty te są w wysokim stopniu skorelowane z badaniami prowadzonymi na Uczelni, a tym samym dają możliwości kształcenia specjalistów dysponujących bogatym warształem wiedzy i umiejętności, zarówno w aspekcie metodyki właściwej dla ekonomii i finansów jak i subdyscyplin specjalistycznych. Proces kształcenia zmierzający do dostarczenia studentowi stosownych kompetencji w zakresie ekonomii, nastawiony jest na wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju studenta, zaznajomienia się z metodologią właściwą dla kierunku ekonomia, samodzielnego myślenia oraz kształtowania postaw społecznych.

Efekty kierunkowe na studiach I stopnia zakładają, między innymi, nabycie zaawansowanej wiedzy o teoriach i sposobach funkcjonowania rynku i gospodarki; zasadach finansowania przedsięwzięć gospodarczych; istocie oraz zasadach prowadzenia polityki gospodarczej przez państwo, mechanizmach funkcjonowania różnych typów organizacji, a także o metodach i narzędziach pozyskiwania danych, w tym metodach statystycznych wykorzystywanych w ekonomii i finansach oraz zastosowaniach informatyki oraz zasady i metody gospodarowania przestrzenią. Właściwie zostały określone proporcje między głębią wiedzy a jej ujęciem kontekstowym, co umożliwia przygotowanie studenta do udziału w badaniach naukowych.

W zakresie umiejętności, absolwent potrafi w celu tworzenia konkretnych rozwiązań problemów gospodarczych, identyfikować, interpretować, analizować a także prognozować procesy i zjawiska społeczno-gospodarcze posługując się prawidłowo systemami normatywnymi, w tym wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi, etycznymi, z wykorzystaniem właściwie wyselekcjonowanych informacji oraz poprzez odpowiedni dobór metod i narzędzi, w tym nowoczesnych technologii; charakteryzować zjawiska i procesy z wykorzystaniem dorobku teorii ekonomii, wykorzystywać poznane zasady ewidencjonowania operacji gospodarczych i zasady rozliczeń podatkowych i dokonać oceny sytuacji finansowej podmiotu rynkowego; przygotować wypowiedzi w formie pisemnej i ustnej z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii oraz zaplanować i odpowiednio zorganizować pracę własną oraz współpracować w zespole.

Studia II stopnia nakierowane są na udział studentów w badaniach naukowych, stąd też duży nacisk położono na głębię wiedzy i jej rozumienie we właściwym kontekście. Do kluczowych efektów w obszarze wiedzy na studiach II stopnia należą pogłębiona znajomość doktryn ekonomicznych i tendencji rozwojowych w naukach ekonomicznych; znajomość instytucji ekonomicznych i społecznych oraz relacji między nimi; rozumienie przyczyn skali i konsekwencji decyzji podmiotów rynkowych funkcjonujących w różnych strukturach rynku; znajomość specyfiki rynku kapitałowego; znajomość metodologii prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie ekonomia i finanse; znajomość skutków globalizacji, zmian klimatu i innych procesów związanych z rozwojem cywilizacyjnym.

Z kolei, wśród umiejętności podkreślić należy umiejętność pozyskiwania danych z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych; prawidłowej interpretacji, wyjaśnienia oraz prognozowania i modelowania zjawisk ekonomicznych i procesów gospodarczych z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi, formułowania i testowania hipotez związanych z problemami badawczymi; prezentować opinie i dyskutować na tematy ekonomiczne; planować i organizować pracę indywidualną i zespołową; wyznaczać kierunek osobistego rozwoju.

Efekty uczenia się zakładają opanowanie języka obcego na poziomie B2 oraz B2+ odpowiednio dla studiów I i II stopnia.

Do kluczowych efektów w zakresie kompetencji społecznych należą: gotowość do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz dążenie do jej uzupełnienia i doskonalenia; gotowość do uznawania znaczenia wiedzy i jej wykorzystywania; a także gotowość do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego oraz współpracy z podmiotami reprezentującymi różne perspektywy poznawcze i zachowania kulturowe; dbania o etos zawodu oraz przestrzegania zasady rzetelności zawodowej i wymagania tego od innych.

Efekty uczenia się na kierunku ekonomia zostały sformułowane na dość wysokim szczeblu ogólności, przy czym analiza ich opisu pozwala uznać, że przypisanie do trzech dyscyplin na studiach I stopnia i do jednej dyscypliny na studiach II stopnia - we wskazanych proporcjach, zostało dokonane właściwie. Ponadto, zastosowana została zrozumiała terminologia z zakresu wymienionych dyscyplin naukowych, a także terminologia właściwa dla PRK, to znaczy, że student zna fakty, obiekty, zjawiska, potrafi je analizować, interpretować i jest gotów do podjęcia działań. Modułowe efekty uczenia się są w pełni zgodne z efektami kierunkowymi. Są one nakierowane na uszczegółowienie efektów kierunkowych. Są one dostępne w sylabusach zajęć. Uczelnia wskazała związek poszczególnych zajęć z kierunkowymi efektami uczenia się. Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie spójnego systemu ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	prawidłowe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych	Efekty na studiach I stopnia przyporządkowano do dyscypliny wiodącej ekonomia i finanse oraz dwóch dyscyplin uzupełniających, tj. nauki o zarządzaniu i jakości oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna; natomiast na II stopniu – w całości do dyscypliny ekonomia i finanse	<i>zalecenie zrealizowane</i>
2.	opracowanie katalogu efektów uczenia się osiąganych przez wszystkich studentów i odzwierciedlających specyfikę oraz tożsamość kierunku studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia.	Nowy katalog efektów uczenia się zarówno na I, jak i na II stopniu studiów odzwierciedla specyfikę kierunku studiów odnosząc się wprost do zagadnień ekonomicznych. Zrezygnowano z odrębnego katalogu efektów specjalnościowych, tak aby każdy student, bez względu na wybraną specjalność, osiągał te same efekty uczenia się.	<i>zalecenie zrealizowane</i>

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest zgodna z strategią Uczelni i polityką jakości. Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową oraz dostosowane do wymogów rynku pracy i zgodnie z nimi modyfikowane. Zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi

Efekty uczenia się na kierunku ekonomia studia I stopnia właściwie zostały przyporządkowane do dyscyplin ekonomia i finanse (wiodąca) oraz nauki o zarządzaniu i jakości i geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, zaś na studiach II stopnia do dyscypliny ekonomia i finanse.

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Efekty kierunkowe dla studiów I stopnia są zgodne z 6 poziomem PRK, zaś efekty na studiach II stopnia odpowiadają 7 poziomowi PRK. Efekty uczenia się są w pełni zgodne z profilem ogólnoakademickim, a także z badaniami naukowymi prowadzonymi na Uczelni. Są zgodne z zakresem dyscyplin naukowych, do których kierunku został przyporządkowany, uwzględniają osiągnięcie kompetencji językowych na poziomie B2 i B2+ oraz umiejętności badawczych. Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie spójnego systemu ich weryfikacji. Uczelnia zrealizowała tym samym zalecenia wskazane podczas poprzedniej oceny PKA.

Podstawą do wystawienia oceny kryterium spełnione częściowo są zidentyfikowane następujące nieprawidłowości:

1. Uczelnia stosuje model kształcenia hybrydowego na kierunku ekonomia bez stosownej, wobec tego podstawy prawnej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Należy wdrożyć odpowiednie procedury prawne dopuszczające kształcenie hybrydowe na kierunku ekonomia.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Aktualnie obowiązujący program studiów na kierunku ekonomia studia stacjonarne I i II stopnia został wprowadzony Uchwałami Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 170/2020-2024 z dnia 26.05.2022 r. i 211/2020-2024 w sprawie zmian w programach studiów na Uniwersytecie Opolskim.

Treści programowe wpisują się w efekty uczenia się założone dla kierunku. Na studiach I stopnia są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Na studiach II stopnia odpowiadają stanowi wiedzy w dyscyplinie ekonomia i finanse. Treści kształcenia są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Studia I stopnia na kierunku ekonomia trwają 6 semestrów, zaś studia II stopnia trwają 4 semestry.

W ramach studiów I stopnia na kierunku ekonomia student może realizować proces uczenia się na następujących modułach: *analiza rynku, ekonomika przedsiębiorstwa, gospodarka miejska i regionalna, gospodarka i społeczeństwo*. Odrębnym modułem realizowanym w całości w języku angielskim jest *international business*. Na studiach II stopnia studenci wybierają spośród następujących modułów: *analiza rynku, analityka gospodarcza, polityka ekonomiczna w warunkach globalizacji,*

zrównoważony rozwój. Dodatkowo osobom studiującym w języku angielskim oferowany jest moduł *sustainable development*.

Kluczowe treści kształcenia na studiach I stopnia realizowane są na następujących zajęciach z grupy podstawowych (*mikroekonomia, makroekonomia, rachunkowość, międzynarodowe stosunki gospodarcze*) i kierunkowych (*analiza ekonomiczna, finanse publiczne, finanse przedsiębiorstw, rynek pracy, polityka społeczna, polityka gospodarcza, gospodarka regionalna, ekonomia integracji europejskiej, rynek finansowy*). Dodatkowo studenci zapoznają się z terminologią ekonomiczną w języku obcym na zajęciach z *ekonomii w języku obcym*. Kluczowe treści kształcenia na studiach II stopnia również są realizowane są na zajęciach podstawowych (*makroekonomia II, historia myśli ekonomicznej, ekonomia menedżerska*) i kierunkowych (*ekonomia międzynarodowa, rynek kapitałowy, metody oceny projektów gospodarczych, polityka ekonomiczna II*).

Na lektoracie języka obcego rozwijane są umiejętności komunikacji ustnej oraz pisemnej w języku obcym, prowadzące do osiągnięcia przez studenta studiów I stopnia znajomości języka na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Efekt ten jest również realizowany podczas przedmiotu *Ekonomia w jęz. obcym*. Na II stopniu studiów, na lektoracie języka obcego rozwijane są umiejętności komunikacji ustnej oraz pisemnej w języku obcym, prowadzące do uzyskania przez studenta znajomości języka na poziomie B2+. W poprzedniej wersji planu studiów realizowane były zajęcia kierunkowe w języku angielskim, z których w obecnej edycji zrezygnowano.

Zajęcia na kierunku ekonomia mają formę: wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów i seminariów. Struktura zajęć według form jest następująca: na studiach I stopnia wykłady (ok. 37%), ćwiczenia (ok. 33%), konwersatoria (ok. 11%), laboratoria (ok. 14%) i seminaria (ok. 5%); na studiach II stopnia wykłady (ok. 38%), ćwiczenia (ok. 36%), konwersatoria (ok. 6%), laboratoria (ok. 9%), seminaria (ok. 11%). Struktura ta odzwierciedla formy zajęć właściwe dla profilu ogólnoakademickiego.

Na studiach I stopnia poszczególnym zajęciom na kierunku przydzielono punkty ECTS, których suma wynosi 180. W harmonogramie występują również zajęcia, którym nie przypisano punktów ECTS (*wf, szkolenie biblioteczne, szkolenie BHP, szkolenie z ochrony własności intelektualnej*). Na strukturę programu studiów I stopnia składa się 5 grup zajęć realizowanych w całym cyklu kształcenia. Są to: zajęcia podstawowe (63 ECTS), zajęcia kierunkowe (62 ECTS), zajęcia kierunkowe do wyboru (4 ECTS), zajęcia modułu (32 ECTS) i inne zajęcia obowiązkowe (19 ECTS). Zajęciom z grupy humanistycznych przypisano 5 ECTS. Spełniony jest warunek mówiący o tym, że zajęciom do wyboru przypisano w harmonogramie studiów co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS. W harmonogramie studiów uwzględniono wprost zajęcia przygotowujące studentów do prowadzenia badań naukowych, czyli *wprowadzenie do badań naukowych* (4 pkt. ECTS) i *seminarium dyplomowe* (12 pkt. ECTS). Łącznie z pozostałymi zajęciami (np. *mikroekonomia, makroekonomia, statystyka, podstawy organizacji i zarządzania, ekonomia międzynarodowa, ekonometria*), na których student nabywa wiedzę i umiejętności badawcze stanowią one ponad 50% ogólnego bilansu ECTS (122 ECTS).

Na studiach II stopnia poszczególnym zajęciom przydzielono w oparciu o nakład pracy studenta określoną liczbę punktów ECTS. W cyklu czterosemestralnym suma punktów ECTS wynosi 120. W harmonogramie występują również zajęcia, którym nie przypisano punktów takie jak: szkolenie biblioteczne i szkolenie BHP.

W planie studiów II stopnia wyróżniono 5 grup zajęć w formie zajęć podstawowych (27 ECTS), zajęć kierunkowych (61 ECTS), zajęć kierunkowych do wyboru, na które składają się *ekonomia behawioralna, ekonomia instytucjonalna, ekonomia społeczna* (4 ECTS), przedmioty modułu (20 ECTS) i inne zajęcia

obowiązkowe (8 ECTS). Przedmiotom do wyboru przypisano łącznie 54 ECTS co stanowi 45% ogólnej liczby punktów ECTS. Zajęciom z grupy humanistycznych przypisano 6 ECTS. Ponadto, uwzględniono zajęcia umożliwiające studentom udział w badaniach naukowych, takie jak *badania naukowe* (4 ECTS) i *seminarium dyplomowe* (12 ECTS). W całym planie studiów udział zajęć przypisanych do grupy kształtujących wiedzę i umiejętności badawcze wynosi 62 ECTS i przekracza 50% ogólnego bilansu nakładu pracy studenta. Obejmują one m.in. *ekonometrię i prognozowanie procesów ekonomicznych*, *rynek kapitałowy*, *politykę ekonomiczną II* i *ekonomię zrównoważonego rozwoju*.

Sekwencja zajęć na studiach I i II stopnia, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Formy zajęć oraz poszczególne zajęcia odpowiadają na potrzeby elastycznego kształtowania programu studiów, zgodnie z zainteresowaniami studentów.

Na studiach I stopnia zajęciom realizowanym w kontakcie bezpośrednim nauczyciela akademickiego i studenta przypisano 90,04 ECTS. Stanowi to ponad 50% ogólnego bilansu ECTS. W ujęciu godzinowym oznacza to 2108 godzin zajęć oraz 211 godzin przeznaczonych na zaliczenia oraz konsultacje. Zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów na studiach II stopnia przypisano 60,2 ECTS, co stanowi ponad 50% całego bilansu punktów. Analiza bilansu godzinowego wykazała, iż na zajęcia realizowane we wszystkich formach przypada łącznie 1041 godzin. Pozostałe 142 godziny przypada na zaliczenia oraz egzaminy, zaś 328 godzin zakwalifikowano jako pozostały kontakt bezpośredni. Są to przede wszystkim różnego rodzaju konsultacje, na przykład przy realizacji projektów grupowych i indywidualnych. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i jest zgodna z wymaganiami.

Można zatem stwierdzić iż czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

W realizacji programu studiów na ocenianym kierunku wykorzystywane są zróżnicowane metody kształcenia, w tym: metody podające (nabywanie umiejętności przez przyswajanie przekazywanej wiedzy); metody problemowe (pozwalające na budowanie umiejętności studenta przez odkrywanie na podstawie wiedzy nabytej w drodze przekazu i wiedzy przyswojonej w ramach samodzielnej pracy własnej); metody praktyczne (rozwijające umiejętności poprzez praktyczne działanie, współpracę w grupie) oraz metody, których celem jest aktywizacja studentów i rozwijanie ich motywacji do nauki, doskonalenie kompetencji społecznych, takich jak: praca zespołowa, komunikatywność, kreatywność, krytyczne myślenie, postawy przedsiębiorcze.

Po zakończeniu okresu pandemicznego i przymusowego kształcenia zdalnego na Uniwersytecie Opolskim powrócono do w pełni stacjonarnego prowadzenia zajęć. Jedynie kursy ogólnouczelniane mogą odbywać się z wykorzystaniem MsTeams. W programie studiów I stopnia jest więc wskazanych maksimum 10 pkt. ECTS, a studiów II stopnia maksimum 6, które student uzyskuje z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i dotyczą one wspomnianych kursów. MsTeams jest natomiast bardzo szeroko wykorzystywany przez wykładowców jako narzędzie wspomagające kontakt z grupą studentów. Zamieszcza się w nim materiały do zajęć, listy zadań, wyniki prac etapowych, itp. Podobną funkcję pełni Moodle, choć jest rzadziej wykorzystywany.

Wykorzystywane są również współczesne zaawansowane techniki informatyczno-komunikacyjne, metody analityczne, praca z literaturą, a także praca z bazami elektronicznymi, które umożliwiają udział studentów w pracach badawczych. W niektórych sylabusach wskazano oprogramowanie, na którym student nabywa określonych umiejętności (np. Statystyka, Blue Ocean Strategy, Wykorzystanie baz danych w analizie rynku), a w innych (np. Rynek kapitałowy, Metody taksonomiczne w analizie rynku) brak jest takiej informacji.

Plan studiów oraz metody dydaktyczne mogą być dostosowane do osób z niepełnosprawnością poprzez odpowiednio przygotowane zindywidualizowane materiały dydaktyczne, dostosowanie tempa zajęć do możliwości tych osób oraz indywidualny tryb zajęć. Osoby z niepełnosprawnościami mogą się ubiegać o indywidualną organizację studiów (IOS), o dostosowanie terminów i formy egzaminów do możliwości studenta, o zmianę warunków uczestnictwa w zajęciach i inne udogodnienia zapewniające pełny udział w procesie kształcenia. Obecnie żaden ze studentów kierunku ekonomia nie korzysta z IOS z powodu niepełnosprawności. W paragrafie 38 Regulaminu studiów opisane są zasady przyznawania wybitnie uzdolnionym studentom IPS (indywidualny program studiów). Na kierunku ekonomia obecnie nie ma studentów korzystających z tej możliwości. Organizacja procesu nauczania jest właściwa i umożliwia samodzielne uczenie się. Zajęcia są rozplanowane właściwie z zachowaniem odpowiednich przerw oraz przerwy obiadowej. Czas przeznaczony na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów modułowych jak i weryfikację prac etapowych, w tym egzaminacyjnych i dostarczenie studentom informacji zwrotnej w terminie do 7 dni od dnia egzaminu/zaliczenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	sformułowanie efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych osiąganych w ramach poszczególnych zajęć.	W programach studiów obowiązujących od roku 2021/2022 efekty z zakresu kompetencji społecznych zostały uwzględnione w sylabusach poszczególnych zajęć przedmiotów oraz w matrycy pokrycia efektów uczenia się.	<i>zalecenie zrealizowane</i>
2.	powiązanie zajęć prowadzonych w języku obcym z efektem uczenia się dotyczącym kształtowania umiejętności komunikowania się w języku obcym.	W programach studiów obowiązujących od roku 2021/2022 w sylabusach przedmiotów prowadzonych w języku obcym wprowadzono efekt uczenia się odnoszący się do efektu z zakresu kompetencji językowych czyli do K_U10 na I stopniu studiów (dotyczy to przedmiotu Ekonomia w jęz.	<i>zalecenie zrealizowane</i>

		obcym) oraz do K_U08 na II stopniu studiów (dotyczy to przedmiotu Przedmiot kierunkowy w jęz. obcym).	
3.	zwiększenie liczby godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia.	Obecnie uczelnia prowadzi na kierunku ekonomia tylko studia stacjonarne. Liczba godzin zajęć na studiach II stopnia wynikająca z harmonogramu studiów została od cyklu kształcenia 2022/2023 zwiększona do 1041, a liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów wynosi 1505.	<i>zalecenie zrealizowane</i>
4.	wykorzystywanie najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej (w szczególności metod aktywizujących studentów), zwiększenie liczby zajęć prowadzonych w laboratoriach, aktualizację zalecanej literatury.	W programie studiów I stopnia obowiązującym od roku 2022/2023 wprowadzono dwa przedmioty kształtujące umiejętności praktyczne, które są realizowane w laboratoriach komputerowych (łącznie 60h). Ogólnie w ramach przedmiotów realizowanych przez wszystkich studentów (niezależnie od wybranej specjalności) liczba godzin zajęć prowadzonych w laboratoriach wzrosła z 120 do 225 (na I stopniu studiów) i z 45 do 90 (na II stopniu studiów). W sylabusach obowiązujących od roku akademickiego 2021/2022 dokonano aktualizacji zalecanej literatury. Prowadzący zajęcia na bieżąco wprowadzają do procesu dydaktycznego najnowsze publikacje naukowe.	<i>zalecenie zrealizowane</i>
5.	wzbogacenie instrumentarium wykorzystywanego w pracach etapowych i dyplomowych o metody ekonometryczne i modelowania statystycznego.	Zgodnie z zaleceniami PKA zwiększono liczbę godzin realizowanych w laboratoriach, co przyczyniło się do szerszego wykorzystania metod ekonometrycznych i statystycznych w pracach etapowych. Dotyczy to na przykład następujących przedmiotów: Analiza ekonometryczna zjawisk i procesów mikroekonomicznych, Analiza cen,	<i>zalecenie zrealizowane</i>

		Metody taksonomiczne w analizie rynku, Analiza atrakcyjności inwestycyjnej spółek giełdowych. W wyniku podjętych po poprzedniej wizytacji PKA działań odnotowano większe wykorzystanie metod ekonometrycznych i modelowania statystycznego w pracach dyplomowych.	
6.	uszczegółowienie efektów uczenia się założonych dla praktyk zawodowych i ich dostosowanie do specyfiki kierunku ekonomia.	Od roku 2022/2023 program studiów nie uwzględnia obowiązkowych praktyk zawodowych ani na studiach I, ani II stopnia. Z uwagi na powyższe, zalecenie sformułowane w Uchwale Prezydium PKA stało się bezprzedmiotowe.	-
7.	dostosowanie treści programowych praktyk do specyfiki kierunku ekonomia.	Od roku 2022/2023 program studiów nie uwzględnia obowiązkowych praktyk zawodowych ani na studiach I, ani II stopnia. Z uwagi na powyższe, zalecenie sformułowane w Uchwale Prezydium PKA stało się bezprzedmiotowe.	-
8.	zapewnienie zgodności między zakresem zadań realizowanych w toku praktyk wskazanych w sylabusie praktyk i w instrukcji praktyk.	Od roku 2022/2023 program studiów nie uwzględnia obowiązkowych praktyk zawodowych ani na studiach I, ani II stopnia. Z uwagi na powyższe, zalecenie sformułowane w Uchwale Prezydium PKA stało się bezprzedmiotowe.	-
9.	stosowanie przyjętych metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk w toku analizy dokumentacji przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań tak, aby weryfikacja uwzględniała zadania i cele przyjęte w instrukcji praktyk.	Od roku 2022/2023 program studiów nie uwzględnia obowiązkowych praktyk zawodowych ani na studiach I, ani II stopnia. Z uwagi na powyższe, zalecenie sformułowane w Uchwale Prezydium PKA stało się bezprzedmiotowe.	-

10.	rozszerzenie zasad organizacji praktyk i nadzoru nad ich realizacją o kwestie dotyczące zakresu współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk po stronie zakładu pracy (np. sposobów ich komunikowania się, jednoznaczne określenie warunków kwalifikowania na praktykę, reguł przeprowadzania hospitacji praktyk).	Od roku 2022/2023 program studiów nie uwzględnia obowiązkowych praktyk zawodowych ani na studiach I, ani II stopnia. Z uwagi na powyższe, zalecenie sformułowane w Uchwale Prezydium PKA stało się bezprzedmiotowe.	-
11.	zapewnienie miejsca praktyk dla wszystkich studentów.	Od roku 2022/2023 program studiów nie uwzględnia obowiązkowych praktyk zawodowych ani na studiach I, ani II stopnia. Z uwagi na powyższe, zalecenie sformułowane w Uchwale Prezydium PKA stało się bezprzedmiotowe.	-
12.	poddawanie systematycznej ocenie z udziałem studentów programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizację praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach.	Od roku 2022/2023 program studiów nie uwzględnia obowiązkowych praktyk zawodowych ani na studiach I, ani II stopnia. Z uwagi na powyższe, zalecenie sformułowane w Uchwale Prezydium PKA stało się bezprzedmiotowe.	-

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe na studiach I i II stopnia kierunku ekonomia są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania, a także metodyką badawczą z zakresu dyscyplin, do których kierunku został przypisany. Treści programowe są zgodne z zakresem prowadzonych na uczelni badań naukowych w dyscyplinach ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości, a także geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oraz studentów i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, umożliwiają im osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają udział w działalności badawczej w ramach dyscyplin, do których przyporządkowany jest oceniany kierunek oraz wymagań rynku pracy właściwego dla kierunku. Organizacja procesu nauczania i uczenia się jest prawidłowa.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się analizę kompetencji społecznych w kartach przedmiotów – w niektórych przypadkach są one sformułowane w formie umiejętności.
2. Rekomenduje się uzupełnienie wszystkich sylabusów o informacje dotyczące oprogramowania wykorzystywanego na zajęciach (nazwa i liczba godzin pracy z oprogramowaniem).
3. Rekomenduje się ponowne wprowadzenie zajęć merytorycznych w języku obcym na studiach II stopnia.

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Wydział Ekonomiczny prowadzi rekrutację na studia I i II stopnia na kierunek ekonomia w trybie stacjonarnym. Proces rekrutacji w Uniwersytecie Opolskim odbywa się w systemie Internetowa Rekrutacja Kandydatów (IRK) według harmonogramu rekrutacji określonego dla całej uczelni. Kandydat zobowiązany jest do założenia w systemie IRK indywidualnego konta rejestracyjnego. W okresie rekrutacji na Wydziale Ekonomicznym funkcjonuje Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna, której przewodniczy Zastępca Dziekana Wydziału. Skład Komisji, godziny pracy oraz wymagania stawiane kandydatom podawane są do publicznej wiadomości na stronie internetowej Wydziału oraz Uczelni.

Przyjęcie na studia I stopnia na kierunek ekonomia prowadzony w języku polskim i angielskim odbywa się w drodze postępowania kwalifikacyjnego, którego podstawowym elementem jest konkurs świadectw. Wykazy przedmiotów branych pod uwagę w konkursie świadectw z odpowiednimi wagami, zawiera załącznik do odpowiedniej uchwały Senatu Uniwersytetu Opolskiego. Uchwała Senatu reguluje także zasady przyjmowania kandydatów uzyskujących kwalifikacje za granicą oraz cudzoziemców, zwolnienia z postępowania dla laureatów/finalistów olimpiad, zasady podejmowania studiów jednocześnie na dwóch kierunkach, warunki przyjęcia kandydatów z niepełnosprawnością. Rekrutacja na kierunek ekonomia II stopnia w języku polskim i angielskim odbywa się na podstawie konkursu

dypłomów. O przyjęcie na te studia (od roku akademickiego 2023/2024) mogą ubiegać się absolwenci studiów I stopnia kierunków przypisanych do dyscyplin naukowych: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości lub geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Szczegółowe wymagania rekrutacyjne (m.in. przedmioty brane pod uwagę w konkursie świadectw, minimalna liczba punktów będąca podstawą do przyjęcia na studia stacjonarne) publikowane są na stronie internetowej Uczelni, Wydziału oraz Biuletynu Informacji Publicznej (BIP). O przyjęciu kandydata na kierunek Ekonomia studia II stopnia decyduje lista rankingowa sporządzona przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną. Kandydat otrzymuje informację o wyniku postępowania kwalifikacyjnego na osobiste konto rejestracyjne w systemie IRK.

Analizując warunki rekrutacji na studia I stopnia można stwierdzić, iż są one przejrzyste, selektywne i bezstronne. Nieco inaczej jest w przypadku studiów II stopnia, gdzie Uczelnia na rok akademicki 2024/25 określiła warunki przyjęcia dla osób, które na studiach I stopnia realizowały kierunki przypisane do jednej z trzech dyscyplin wiodących, jednak nie sformułowała wymagań dla osób, które tych warunków nie spełniają. Zatem nie można w pełni sformułować wniosku, że warunki rekrutacji na studia II stopnia zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku ekonomia. Należy zauważyć, iż w poprzedniej uchwale rekrutacyjnej obowiązującej na rok 2023/24, warunki takie zostały określone. Dodatkowo Uniwersytet w Opolu nie przedstawił informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Uczelnia sformułowała zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, które zostały opisane w procedurze określania i zaliczania różnic programowych. Procedura dotyczy studentów studiów stopnia I i II, stacjonarnych i niestacjonarnych, którzy zobowiązani są zaliczyć wymagane przedmioty (np. po urlopie dziekańskim, zmianie kierunku/specjalności, przeniesieniu z innej uczelni, wznowieniu studiów). W każdym przypadku Koordynator kierunku opracowuje wykaz różnic programowych. Na tej podstawie pracownik dziekanatu sporządza kartę różnic programowych. Karta ta zatwierdzana jest przez Dziekana, który ustala termin zrealizowania różnic. Proponowana formuła umożliwia identyfikację zrealizowanych efektów uczenia się i ocenę stopnia ich osiągnięcia.

W Uniwersytecie Opolskim obowiązują zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określone odpowiednią uchwałą senatu oraz opisane w procedurze. Zapewniają one możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Na Wydziale Ekonomicznym powołana jest Komisja Weryfikacyjna ds. Potwierdzania Efektów Uczenia Się. Dotychczas, na kierunku ekonomia nie przeprowadzano takich potwierdzeń.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. System weryfikacji końcowych efektów uczenia się obejmuje proces dyplomowania oraz badanie zawodowych losów absolwentów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, zostały określone w Regulaminie studiów. Umożliwiają one równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość dostosowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami.

Ponadto, zapewniają one bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz porównywalność ocen, określają termin i formę przekazywania studentom informacji zwrotnej, który wynosi siedem dni od dnia egzaminu lub zaliczenia. Określone zostały także sposoby postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Proces dyplomowania przebiega w zgodzie z zasadami określonymi w aktach prawa wewnętrznego, tj. w Statucie Uniwersytetu Opolskiego; Regulaminie Studiów Uniwersytetu Opolskiego; Zarządzeniu nr 81/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie zasad przygotowania i archiwizacji prac dyplomowych w Uniwersytecie Opolskim; Procedurze procesu dyplomowania oraz Procedurze dyplomowania na Wydziale Ekonomicznym. Wytyczne dotyczące prac dyplomowych (w języku polskim i angielskim) są zamieszczone na stronie internetowej Wydziału. Tam znajdują się także zagadnienia do egzaminu dyplomowego dla I i II stopnia studiów oraz dokumenty do pobrania dotyczące procesu dyplomowania (wzór strony tytułowej, instrukcje do APD). Osoby prowadzące seminarium dyplomowe na kierunku Ekonomia I i II stopniu studiów stacjonarnych zapoznają studentów w czasie zajęć z przyjętymi na Uczelni i Wydziale zasadami i procedurą dyplomowania.

Na kierunku ekonomia program studiów przewiduje pracę dyplomową. Studenci przygotowują prace pod opieką promotorów. W przypadku pracy licencjackiej promotorem może być pracownik przynajmniej w stopniu doktora. Prace magisterskie mogą być prowadzone przez pracowników posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego, a każde odstępstwo wymaga zgody Kolegium Dziekańskiego. Temat pracy dyplomowej ustala promotor ze studentem. Weryfikacji tematów prac dyplomowych dokonuje powołany przez dziekana Zespół ds. prac dyplomowych, właściwy dla dyscypliny ekonomia i finanse. Ostateczne tematy prac dyplomowych oraz promotorzy i recenzenci zatwierdzane są przez Kolegium Dziekańskie i publikowane w Monitorze UO do końca kwietnia. Ewentualne zmiany tematu, promotora, recenzenta każdorazowo wymagają zatwierdzenia przez Kolegium Dziekańskie. Praca dyplomowa jest poddawana weryfikacji w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA). Recenzje prac mają charakter opisowy. Bierze się w nich pod uwagę m.in.: zgodność treści z tematem pracy, uporządkowanie i logikę wyводу, trafność i kompletność doboru materiału badawczego, trafność i kompleksowość doboru literatury przedmiotu, umiejętność wykorzystania materiału bibliograficznego, poprawność językową i stylistyczną, adekwatność ilustracji względem treści.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją w której skład wchodzi przewodniczący, opiekun pracy i recenzent. W trakcie egzaminu dyplomowego na studiach zarówno I jak i II stopnia dyplomant otrzymuje dwa pytania dotyczące pracy dyplomowej oraz jedno pytanie wynikające z programu studiów, odpowiednio dostosowane do wymagań poziomu 6 i 7 PRK. Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym.

Analiza stanu faktycznego wykazała, że tematyka prowadzonych prac dyplomowych koresponduje z zainteresowaniami naukowymi pracowników Instytutu Ekonomii i Finansów i odzwierciedla zainteresowania studentów. Przykładowa tematyka prac dyplomowych na studiach I stopnia obejmowała: fundusze europejskie, rynek pracy, rynek kryptowalut, rynek kapitałowy, rynek nieruchomości, funkcjonowanie gospodarki wybranych krajów, funkcjonowanie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, procesy demograficzne (starzenie się społeczeństw, migracje), system ubezpieczeń społecznych, funkcjonowanie JST, jakość i poziom życia, ekonomiczne aspekty rozwoju miast i regionu. Przykładowa tematyka prac dyplomowych na studiach II stopnia obejmuje rynek pracy,

zachowania podmiotów rynkowych, finanse instytucji publicznych, zrównoważony rozwój i analizy rynku pracy. Metodyka stosowana w większości prac odpowiada dyscyplinom, do których kierunek został przyporządkowany, przy czym na studiach I stopnia przeważa kwestionariusz ankiety, zaś na studiach II stopnia widoczne są analiza korelacji oraz weryfikacja hipotez statystycznych. Pozytywna ocena pracy dyplomowej oznacza, że student nabył umiejętności formułowania i rozwiązywania problemów ekonomicznych przez właściwy dobór źródeł i informacji, a także przez dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji. Zasady i procedury dyplomowania są trafne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowania do pracy badawczej i udziału w pracach badawczych, na zakończenie studiów I i II stopnia.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się określone są w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Opolskiego. W Harmonogramie studiów wskazano dla wszystkich zajęć odpowiednie formy zaliczenia, tj. zaliczenie bez oceny, zaliczenie na ocenę, egzamin. Do metod weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie kształcenia na poziomie przedmiotu należą: egzamin – ustny lub pisemny (opisowy, testowy); zaliczenie – ustne, pisemne (opisowe, testowe); kolokwium; przygotowanie referatu; przygotowanie projektu; rozwiązywanie zadań problemowych; prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane przez studentów indywidualnie lub grupowo; wypowiedzi ustne, aktywność w dyskusji; analiza przypadków (case study); ocena pracy przy przygotowywaniu pracy dyplomowej. Informacje o warunkach zaliczenia zawarte są w kartach przedmiotów. Osiągnięcia studentów dokumentuje się w Teczce przedmiotu. Prace studentów są archiwizowane przez Uczelnię. Teczka przedmiotu przechowywana jest przez okres jednego roku od zakończenia semestru, w którym przedmiot był realizowany. Na kierunku ekonomia prace etapowe (kolokwia, egzaminy) przechowuje pracownik w swojej podstawowej jednostce pracy. Uczelnia nie prowadzi zajęć zdalnych, ani w formie synchronicznej, ani też asynchronicznej. W praktyce, nie występuję zatem problem identyfikacji studentów oraz oceny samodzielności wykonanych przez nich prac, realizowanych zdalnie. Jednakże wykorzystywane w Uniwersytecie Opolskim rozwiązania w zakresie weryfikowania i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, które stosuje się w procesie nauczania i uczenia się w warunkach wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość zapewniają jednoznaczną identyfikację studenta. Weryfikacja użytkownika następuje przede wszystkim przed rozpoczęciem korzystania z: platformy e-learningowej Moodle, Internetowego Systemu Obsługi Studentów USOS, utworzonego dla każdego studenta uczelnianego konta poczty elektronicznej oraz platformy komunikacji online MS Teams. W każdym przypadku student loguje się do zabezpieczonego, indywidualnego, utworzonego przez siebie konta. Przyjęte rozwiązania są zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Metody weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w wyniku realizacji zajęć na lektoratach z języków obcych także określone są w karcie przedmiotu. Kompetencje językowe studenta w zakresie znajomości języka obcego potwierdza egzamin językowy na poziomie B2 (na I stopniu studiów) oraz na poziomie B2+ (na II stopniu studiów). Egzamin ten składa się z części pisemnej, za którą obowiązują 80% oceny oraz ustnej - odpowiadającej za 20% oceny.

Ocena losowo wybranych prac etapowych potwierdziła zgodność zagadnień egzaminacyjnych z zapisami w kartach zajęć. ZO PKA zwrócił uwagę, że egzaminy często obejmują wyłącznie zagadnienia podstawowe lub ich formy odnoszą się jedynie do odpowiedzi na pytania typu prawda/fałsz i/lub prezentacji. Wskazane jest zatem podniesienie poziomu wymagań zawartych w pracach etapowych tak, aby odzwierciedlały wszystkie treści omawiane na zajęciach oraz uwzględniały różne formy pytań, w tym pytania otwarte.

Analiza stanu faktycznego wykazała, że na Wydziale Ekonomicznym na wszystkich realizowanych kierunkach corocznie monitoruje się i dokonuje się oceny postępów studentów. Analizie podlega m.in. relacja liczby studentów po ukończeniu pierwszego roku do liczby przyjętych, relacja liczby absolwentów w stosunku do liczby przyjętych i w stosunku do liczby studentów po ukończeniu pierwszego roku. Zestawienie tych danych z wynikami studenckich ankiet oceny zajęć oraz z opiniami starostów roku na temat przebiegu zajęć pozwala na ustalenie przyczyn odsiewu studentów i podjęcie działań zmierzających do poprawy sytuacji np. zmiana prowadzącego zajęcia, korekta programów studiów, zmiana rozplanowania zajęć.

Uniwersytet Opolski realizuje Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów. Jednostką odpowiedzialną za prowadzenie Monitoringu jest Akademickie Centrum Karier Uniwersytetu Opolskiego (ACK UO). Wyniki monitoringu są oceniane przez władze wydziału.

Studenci są autorami lub współautorami publikacji naukowych w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. W latach 2023-24 z udziałem studentów opublikowano sześć artykułów naukowych, głównie w Opolskich Rocznikach Ekonomicznych oraz *Frontiers of Environmental Studies*. Studenci wygłosili także siedem referatów na ogólnopolskich konferencjach naukowych. Tematyka tych wystąpień i publikacji jest ściśle związana z zagadnieniami aktywności zawodowej, migracji rozwojem branż oraz cyklem koniunkturalnym.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	wprowadzenie metod weryfikacji i oceny umiejętności ustnego komunikowania się w języku obcym na obu stopniach studiów	Od roku akademickiego 2021/2022 w Uczelni obowiązują nowe zasady zaliczenia języka obcego na poziomie B2+ (na II stopniu studiów). Ustalenie oceny końcowej następuje na podstawie egzaminu pisemnego (80%) i komponentu egzaminu ustnego (20%).	<i>zalecenie zrealizowane</i>
2.	usunięcie nieprawidłowości związanych z przechowywaniem prac etapowych	Opracowano wydziałową Procedurę archiwizowania prac etapowych -WSDJK-O-WE-1, zgodnie z którą „nie później niż 15 dni po zakończeniu sesji poprawkowej osoba, która prowadziła zajęcia dydaktyczne w ramach umowy cywilnoprawnej, w ramach zlecenia dla innej jednostki Uniwersytetu Opolskiego oraz osoba kończąca pracę na Wydziale Ekonomicznym, składa w jednostce: Obsługa dydaktyki i jakości kształcenia (Wydział Ekonomiczny), stosowną teczkę przedmiotu, w której	<i>zalecenie zrealizowane</i>

		znajdują się również zgromadzone prace etapowe i egzaminacyjne.” Pozostali pracownicy przechowują prace etapowe przez okres jednego roku w papierowej lub elektronicznej formie w tzw. teczce przedmiotu.	
3.	podniesienie poziomu merytorycznego prac licencjackich i magisterskich	- Dziekan powołał dla kierunku ekonomia czteroosobowy Zespół ds. Prac Dyplomowych, który w pierwszym semestrze realizowania seminarium dyplomowego przeprowadza weryfikację założeń przyjętych w pracy dyplomowej i dokonuje akceptacji lub proponuje/sugeruje modyfikację tematu pracy, celów/metod badawczych. - Podczas spotkań Koordynatora kierunku z promotorami omawiana była kwestia jakości prac dyplomowych, w tym w obszarach wskazanych przez PKA. - Od roku akademickiego 2022/2023 obowiązuje Procedura dyplomowania na Wydziale Ekonomicznym - SDJK-O-WE-2, w której szczegółowo określono wymagania merytoryczne i redakcyjne dotyczące prac dyplomowych. - Jakość prac dyplomowych i sporządzonych recenzji podlega od 2022 r. na Wydziale weryfikacji. Wzór arkusza weryfikacji jakości pracy dyplomowej stanowi załącznik 1 do procedury (SDJK-O-WE-2). Dziekan może w przypadku stwierdzenia poważnych nieprawidłowości podjąć działania naprawcze, np.: przeprowadzić rozmowę z promotorem i/lub recenzentem, zarządzić doraźną hospitację zajęć seminaryjnych, ponowną weryfikację prac recenzowanych przez danego pracownika w kolejnym roku akademickim.	<i>zalecenie zrealizowane</i>
4.	usunięcie nieprawidłowości związanych z niewystarczającym wykorzystaniem metod analitycznych zgodnych z metodyką prac	- Zespół ds. Prac Dyplomowych sugeruje zastosowanie w pracy dyplomowej konkretnych metod badawczych, w tym ilościowych. - Zmieniono formułę prowadzenia przedmiotu, który przygotowuje do pracy naukowej, w tym do pisania pracy	<i>zalecenie zrealizowane</i>

	badawczych w dyscyplinie ekonomia i finanse w pracach licencjackich i magisterskich, wspierających prognozowanie, budowanie modeli ekonometrycznych i testowanie hipotez badawczych	dyplomowej. Przedmiot Wprowadzenie do badań naukowych na I stopniu Ekonomii ma wymiar 45 godzin, przy czym każda grupa studencka w II połowie semestru zrealizuje z tego 15 godzin z zakresu metod statystycznych i ekonometrycznych, które studenci mogą wykorzystać w badaniach.	
5.	przyjęcie skutecznych rozwiązań systemowych zapobiegających zjawisku zawyżania ocen za prace dyplomowe	Jakość prac dyplomowych i sporządzonych recenzji podlega od 2022 r. na Wydziale weryfikacji. Wzór arkusza weryfikacji jakości pracy dyplomowej stanowi załącznik 1 do procedury (SDJK-O-WE-2). Dziekan może w przypadku stwierdzenia poważnych nieprawidłowości podjąć działania naprawcze, np.: przeprowadzić rozmowę z promotorem i/lub recenzentem, zarządzić doraźną hospitację zajęć seminaryjnych, ponowną weryfikację prac recenzowanych przez danego pracownika w kolejnym roku akademickim.	<i>zalecenie zrealizowane</i>

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydata na studia I i II stopnia oraz zasady oceny postępu studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym kończenia studiów, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym. System weryfikacji efektów uczenia się, wiarygodna ocena stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz stosowane metody weryfikacji i oceny, które są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się, a także motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się i udziału w pracy badawczej. Sposoby weryfikacji efektów kierunkowych i modułowych są adekwatne do specyfiki zajęć. Uwzględniają także poziom i specyfikę znajomości języka obcego. Proces dyplomowania jest adekwatny i specyficzny dla kierunku studiów. Procedury stosowane na uczelni uwzględniają metody rozwiązywania konfliktów. Uczelnia dostosowała metody weryfikacji efektów do zaleceń podniesionych podczas ostatniej wizytacji.

Podstawą do wystawienia oceny kryterium spełnione częściowo są zidentyfikowane nowe uchybienia:

1. Brak określenia w warunkach rekrutacji na studia I i II stopnia informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem

z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

2. Brak określenia w warunkach rekrutacji na studia II stopnia informacji o wymaganiach dotyczących kandydatów, którzy na studiach I stopnia nie kształcili się w zakresie jednej z trzech dyscyplin wiodących: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się dostosowanie poziomu wymagań zawartych w pracach etapowych do poziomu i profilu kształcenia (kolokwia i egzaminy).

Zalecenia

1. Zaleca się wskazanie w warunkach rekrutacji na studia I i II stopnia informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.
2. Zaleca się uzupełnienie w warunkach rekrutacji na studia II stopnia informacji o wymaganiach dotyczących kandydatów, którzy na studiach I stopnia nie kształcili się w zakresie jednej z trzech dyscyplin wiodących: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi 45 nauczycieli akademickich, w tym 41 na studiach I stopnia i 23 nauczycieli akademickich na studiach II stopnia. Dla 40 nauczycieli Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy, w tym 31 to pracownicy Wydziału Ekonomicznego, pozostałych 5 pracowników zatrudnionych jest w ramach umowy o pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy w UO jako drugim miejscem pracy. W większości nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku związani są poprzez udokumentowane wykształcenie i dorobek naukowy z dyscypliną wiodącą, tj. *ekonomia i finanse* – 34 osób oraz z dyscyplinami: nauki prawne – 4 osoby, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna – 3 osoby, automatyka, elektronika i elektrotechnika – 1 osoba, rolnictwo i ogrodnictwo – 1 osoba, architektura i urbanistyka – 1 osoba, historia – 1 osoba. W skład kadry wchodzi również lektorzy języka angielskiego. Nauczyciele akademicy w większości posiadają aktualny dorobek naukowy lub dydaktyczny. Dorobek naukowy i dydaktyczny związany z wymienionymi dyscyplinami bądź specjalizacjami pokrywa treści realizowane w ramach programu studiów na ocenianym kierunku i pozwala na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się określonych dla kierunku. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku ekonomia w większości posiadają dorobek naukowy (większość nauczycieli prowadzących zajęcia na

kierunku ekonomia posiada dorobek publikacyjny, projektowy, konferencyjny) w zakresie reprezentowanej dyscypliny, a także praktyczne doświadczenia zawodowe, związane z aktywnością w obszarach działalności gospodarczej właściwych dla kierunku, które umożliwiają prawidłową realizację powierzonych im zajęć. Niektóre z osób prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia i realizujących własne badania naukowe, opublikowało ich efekty w postaci monografii i podręczników akademickich, np.: Finansowanie nieruchomości mieszkaniowych w Polsce, Studia i Monografie - Uniwersytet Opolski, nr 592, 2020, Uniwersytet Opolski, Procesy i struktury demograficzne na Śląsku po II wojnie światowej (województwa dolnośląskie, opolskie i śląskie), Studia i Monografie – Uniwersytet Opolski, nr 597, 2020, Uniwersytet Opolski; E-commerce: Towards new paradigms of economics. Studia i Monografie. Uniwersytet Opolski, No. 628, 2023, Opole; Duranowski W., The Trailblazers of Educational Change: An Introductory Analysis of EdTech Market in Software Programming Education, Studia i Monografie – Uniwersytet Opolski, nr 609, 2021, Opole, Uniwersytet Opolski; a także w formie artykułów naukowych, np.: Źródła informacji o kondycji finansowej przedsiębiorstwa, w: Informacja-Dobro Publiczne czy Prywatne. Nowe wyzwania, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2022, ss.67-83; *Audyt wewnętrzny w racjonalizowaniu samorządowej gospodarki finansowej*, Uniwersytet Opolski, Studia i Monografie nr 600, Opole 2021. Innovations in Management of Fiscal Equalisation: Decentralization Reform. Marketing and Management of Innovations, 1, 208-221; Wpływ polskiego i czeskiego handlu zagranicznego na rzeczywistą otwartą emisję CO2 w latach 2000-2020 w kontekście polityki energetycznej UE / Ekonomiczne, zarządcze i społeczno-kulturowe wymiary relacji polsko-czeskich, WUEwW, Wrocław 2023; (2021). *The Relationship between ROP Funds and Sustainable Development—A Case Study for Poland*. Energies, 14(9), 1–19.

Wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku 12 osób posiada tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego, 29 osób stopień doktora/doktora inżyniera oraz 4 osób tytuł zawodowy magistra. Niektórzy z nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku posiadają doświadczenie zawodowe zdobyte poza systemem szkolnictwa wyższego, m.in. ekspert z zakresu analiz finansowych przedsiębiorstw związanych z podejmowaniem decyzji dotyczących inwestowania na rynku papierów wartościowych; świadczenie usług w zakresie doradztwa i kompleksowej obsługi transakcji na rynku nieruchomości; ekspertyz z zakresu gospodarki przestrzennej; radca prawny mediator, dyrektor banku, Członkini Rady Nadzorczej w komunalnej sp. z o.o. i in., co umożliwia również przekazywanie wiedzy i umiejętności w wymiarze znajdującym zastosowanie gospodarcze.

Należy zauważyć, że w okresie ostatnich 5 lat rozwój naukowy zmierzający do zdobywania kolejnych stopni i tytułów naukowych nie był priorytetem zespołu nauczycieli ocenianego kierunku. Zespół nie realizuje projektów naukowych, które odpowiadają poszczególnym subdyscyplinom dyscypliny ekonomia i finanse, w oparciu o osiągnięcia których będzie możliwe zapewnienie ciągłości realizowania zajęć w powiązaniu w badaniami naukowymi jednostki i nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W okresie ostatnich 5 lat awanse naukowe pracowników badawczo-dydaktycznych nie były strategicznym obszarem wsparcia przez władze Uczelni - w latach 2019-2023 jedynie dwóch nauczycieli akademickich uzyskało stopień doktora habilitowanego, jeden z pracowników uzyskał tytuł profesora. Z deklaracji nauczycieli wynika, że

istnieje możliwość dofinansowania publikacji naukowych oraz udziału w konferencjach, jak również kursów doskonalących kwalifikacje. Pracownicy chcący podnosić swoje umiejętności zawodowe i językowe, mają możliwość aplikowania o wyjazdy zagraniczne w ramach programu Erasmus+, część pracowników korzysta z tej możliwości. W obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku ekonomia (ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat) posiadane przez pracowników kwalifikacje umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Nauczyciele – korzystając z możliwości wsparcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych – uczestniczyli w szkoleniach, w tym dotyczące prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, m.in.: Grywalizacja w Dydaktyce Akademickiej (gry dydaktyczne); Projekt jako metoda pracy w Dydaktyce Akademickiej; Nowe technologie w Dydaktyce Akademickiej (multimedia); Nowe technologie w Dydaktyce Akademickiej (multimedia, e-learning); Szkolenie z zakresu nowoczesnych technik dydaktycznych budujących kompetencje medialne (szkolenie medialne); Kurs umiejętności tutorskich dla nauczycieli akademickich; Dydaktyka przedmiotowa w języku angielskim; Kurs specjalistycznych umiejętności dydaktycznych dla nauczycieli akademickich (skuteczne metody pracy z dorosłymi z niepełną sprawnością); Wykorzystanie ArcGis w dydaktyce akademickiej; Wykorzystanie profesjonalnych baz danych jako narzędzia w dydaktyce akademickiej; Enterprise Resource Planning (ERP); Zastosowanie funkcji pakietu Statistica w dydaktyce akademickiej; Symulacje procesów biznesowych w dydaktyce akademickiej; Wykorzystanie zaawansowanych funkcji arkusza kalkulacyjnego w dydaktyce akademickiej; Blended learning w dydaktyce akademickiej (projektowanie i prowadzenie kursu on-line).

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć, wyjątek stanowi przedmiot wskazany w zał. 4. Spełniony jest więc warunek z art. 73 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Kompetencje związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wynikają ze szkoleń oraz z doświadczenia w prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem platformy Moodle oraz Teams w okresie pandemii; były rozwijane także poprzez dostęp do materiałów szkoleniowych zapewnionych przez Uczelnię, nauczycielom oferowano również wsparcie techniczne w tym zakresie w miarę potrzeb.

Obsada zajęć pozostaje w kompetencji Koordynatora kierunku, który w porozumieniu z Kierownikami Katedr ustala dobór prowadzących zajęcia. Obsada zajęć jest zatwierdzana przez Dziekana Wydziału. Poprawność obsady zajęć jest weryfikowana m.in. przez hospitacje zajęć. Przy obsadzie zajęć kierownicy katedr kierują się przede wszystkim dotychczasowymi doświadczeniami dydaktycznymi pracownika, tematyką realizowanej przez niego działalności naukowej oraz jego kwalifikacje zawodowe. Koordynator kierunku oraz Kierownicy katedr sprawnie reagują na bieżące zmiany w grupie zatrudnionych pracowników zapewniając właściwą merytoryczną obsadę zajęć. SeminaRIA dyplomowe powiązane są z tematyką badań nauczycieli akademickich.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy ujęte w indywidualnych charakterystykach nauczycieli oraz wynikające z kart obsady kadrowej zajęć w roku akademickim 2023/2024 jest co do zasady zgodne z wymaganiami. Od roku akademickiego 2019/2020 na UO obowiązuje górny limit godzin dla pracowników badawczo-

dydaktycznych określony na poziomie dwukrotności pensum, co znacząco ograniczyło przypadki nadmiernego zróżnicowania prowadzonych zajęć i nadmiernej liczby godzin dydaktycznych realizowanych przez nauczycieli w roku akademickim. Nauczyciele akademicki mogą wnioskować także o obniżenie pensum (zgodnie z § 20 regulaminu pracy) - przesłanką do obniżenia pensum może być bardzo aktywna działalność naukowa lub pełnienie funkcji w strukturze organizacyjnej Wydziału bądź Uczelni.

Uczelnia nie realizuje zajęć zdalnie. Na wniosek nauczycieli akademickich zajęcia mają swoje miejsce na platformie wspomagającej proces dydaktyczny, gdzie wykładowcy zamieszczają materiały z zajęć, dodatkowe materiały, przykładowe testy itd. Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest monitorowana i podlega hospitacjom.

Polityka kadrowa Uczelni w zakresie doboru nauczycieli akademickich opiera się o ustalone zasady dotyczące zatrudniania pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych, a także w oparciu o statut Uczelni. Oferty pracy, w których określa się szczegółowe regulacje i kryteria zatrudniania nauczycieli akademickich, publikowane są w biuletynie informacji publicznej, po zakończonym postępowaniu także publikowane są wyniki przeprowadzonych konkursów. Regulacje te są transparentne i uwzględniają warunki związane z prawidłową realizacją zajęć, takie jak dorobek naukowy i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne kandydatów. Obciążenia dydaktyczne zatwierdza dziekan. Prowadzona polityka kadrowa przewiduje powierzanie zajęć w pierwszej kolejności pracownikom Uczelni zatrudnionym w niej na podstawowym miejscu pracy oraz posiadającym dorobek naukowy w odpowiedniej dyscyplinie.

Uczelnia wspiera nauczycieli akademickich w rozwoju ich kompetencji dydaktycznych poprzez organizację i finansowanie udziału w szkoleniach i kursach. W zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia zapewniła szkolenia dla nauczycieli. Pracownicy mają możliwość bezpłatnego dostępu do pakietu Office 365, w tym platformy MS Teams.

Nauczyciele akademicki są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków dydaktycznych w ramach cyklicznych ankiet, których wyniki są wykorzystywane w procedurze oceny okresowej. Procedura oceny została dokładnie sformułowana. Ocena obejmuje opinie studentów m.in. na temat sposobu realizacji treści zajęć, stosowanych metod dydaktycznych, osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla zajęć, wymagań dotyczących zaliczenia zajęć i oceny studentów, komunikacji nauczyciela akademickiego ze studentami. Informacja zwrotna dla nauczycieli o wynikach ankiet studenckich jest przekazywana za pośrednictwem kierowników katedr. W przypadku stwierdzenia ocen negatywnych dziekan i bezpośredni przełożony podejmują rozmowy wyjaśniające zaistniałą sytuację i uzgadniane są odpowiednie rozwiązania, a także podejmowane są działania wspierające nauczycieli w doskonaleniu ich warsztatu dydaktycznego.

Wyniki ankiet są analizowane przez Dziekana, Koordynatora kierunku oraz Wydziałową Komisję Oceny Jakości Kształcenia i upubliczniane na stronie internetowej Wydziału w zakładce Jakość kształcenia. W przypadku niskich ocen studentów i negatywnych opinii Dziekan Wydziału i Dyrektor Dyscypliny przeprowadza z pracownikiem rozmowę mającą na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji i wskazanie możliwości poprawy. W przypadkach braku efektów naprawczych pracownik może zostać odsunięty od prowadzenia zajęć z danego przedmiotu lub też nie przedłuża się zatrudnienia, jeśli umowa zawarta była na czas określony.

Prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku podlegają ocenie przeprowadzanej przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć. Procedura hospitacji została opisana w systemie zapewnienia

jakości kształcenia. Plany hospitacji zajęć są ustalane z początkiem każdego semestru i są znane nauczycielom przed rozpoczęciem roku akademickiego. Zasady i procedury hospitacji zajęć są uregulowane – jasne jest kto podlega hospitacji i w jakim terminie, z jaką częstotliwością są prowadzone hospitacje i kto jest hospitującym. Znany jest protokół z hospitacji, który obejmuje szereg elementów podlegających ocenie, m.in. punktualność zajęć, wykorzystanie pomocy dydaktycznych, zgodność z kartą opisu, ocenę merytoryczną zajęć oraz uwagi i zalecenia. Wyniki hospitacji są omawiane przez hospitującego zajęcia z osobą, której zajęcia podlegały hospitacji. Wyniki hospitacji są jednak brane pod uwagę w ocenie okresowej.

Nauczyciele akademicki podlegają ocenie okresowej raz na 4 lata lub na wniosek dziekana. Ocena okresowa obejmuje działalność dydaktyczną, organizacyjną i naukową. W ocenie uwzględnia się wyniki z ankiet studenckich. W dotychczas prowadzonych postępowaniach wszyscy dydaktycy zaangażowani w kształcenie na ocenianym kierunku uzyskali oceny pozytywne.

Celem polityki kadrowej Uczelni jest promowanie rozwoju własnej kadry dydaktycznej, zatrudnionej w niej na podstawowym miejscu pracy. Uczelnia ze środków własnych wspiera ich rozwój naukowy i szkoleniowy poprzez finasowanie: publikacji, badań, udziału w konferencjach i szkoleniach, przewodów doktorskich i postępowań habilitacyjnych. Uczelnia wspiera rozwój naukowy, udziela wsparcia organizacyjnego w aplikowaniu o granty, system motywacyjny premiuje współpracę interdyscyplinarną poprzez granty wewnętrzne, możliwe jest także finansowanie kursów zawodowych. Oferowane wsparcie sprzyja stabilizacji zatrudnienia i dodatkowo motywuje członków kadry do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, co zostało potwierdzone podczas spotkania z nauczycielami akademickimi w trakcie wizytacji. Realizowana polityka kadrowa w ocenie pracowników daje im poczucie prestiżu, nowoczesności, dynamicznego rozwoju, pracownicy mają poczucie, iż są wspomagani w rozwoju, cenią możliwość finansowania publikacji.

Raz w roku za prace na rzecz Uczelni oraz za osiągnięcia zawodowe wyróżniającym się pracownikom przyznawana jest nagroda rektora (przykładowo nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku byli nagradzani indywidualną nagrodą Rektora Uniwersytetu Opolskiego I, II lub III stopnia za działalność naukową, zespołową nagrodą Rektora Uniwersytetu Opolskiego I, II lub III stopnia za działalność naukową, zespołową nagrodą Rektora Uniwersytetu Opolskiego II stopnia za działalność dydaktyczną i organizacyjną i in.)

Podstawą oceny zatrudnionych nauczycieli są sparametryzowane systemy oceniania, awansowania i premiowania; pracownicy uzyskują za swoje osiągnięcia nagrody, które stanowią wyraz uznania rektora za podejmowane wyróżniające się działania czy osiągnięcia.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Przyjęte rozwiązania w tym zakresie mają zarówno charakter formalny, określony w stosownym regulaminie i realizowane przez powołane przez rektora zespoły do spraw przeciwdziałania dyskryminacji oraz organizacyjny w formie spotkań informacyjnych z pracownikami, szkoleń, spotkań integracyjnych i in. Nauczyciele akademicki mieli możliwość podnoszenia kompetencji dydaktycznych przez m.in. szkolenia z obsługi platformy Office 365, szkolenia z zakresu zarządzania procesem kształcenia osób z niepełnosprawnościami oraz technologii wspierających edukację osób z niepełnosprawnościami.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	usunięcie nieprawidłowości w obsadzie zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego i drugiego stopnia.	Uczelnia usunęła wskazane przez PKA nieprawidłowości w obsadzie zajęć. Część pracowników, których kompetencje zakwestionowano nie pracuje już na Uniwersytecie Opolskim. W pozostałych przypadkach prowadzenie zajęć, do których odnieśli się eksperci PKA powierza się pracownikom posiadającym niezbędne kompetencje.	<i>zalecenie zrealizowane</i>

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także w pewnym stopniu stwarza warunki stymulujące kadrę do rozwoju. Zasady polityki kadrowej są transparentne, jednak nie zapewniają odpowiedniego doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, co znajduje potwierdzenie w załączniku 4.

Podstawą do wysławiania oceny kryterium spełnione częściowo są zidentyfikowane nieprawidłowości:

1. Nieprawidłowo obsadzono niektóre zajęcia (załącznik 4).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wdrożenie polityki kadrowej i rozwoju naukowego gwarantującego realizowanie zajęć w powiązaniu z badaniami naukowymi jednostki i nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.
2. Rekomenduje się organizację szkoleń dla nauczycieli akademickich w zakresie innowacyjnych metod dydaktycznych.

Zalecenia

1. Zaleca się usunięcie nieprawidłowości w obsadzie zajęć dydaktycznych.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Siedziba Wydziału Ekonomicznego, który realizuje kształcenie na ocenianym kierunku znajduje się w budynku przy ul. Ozimskiej 46a w Opolu, który jest zlokalizowany w strefie centralnej miasta, w niewielkiej odległości od kampusu Uniwersytetu Opolskiego (ok. 5-10 minut pieszo). Zajęcia odbywają się także w Studium Języków Obcych i Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Obiekty te zlokalizowane są w niewielkiej odległości.

Budynek Wydziału Ekonomicznego został poddany modernizacji (również w celu realizacji zaleceń z poprzedniej oceny programowej PKA) oraz wyremontowany. Planowane są również dalsze prace remontowe (np. w salach dydaktycznych).

W budynku wydziału znajduje się 18 pomieszczeń dydaktycznych, wśród których znajduje się nowocześnie wyposażona aula (173 miejsca), 9 sal dydaktycznych (największa - 78 miejsc), trzy laboratoria komputerowe i jedno mobilne o łącznej pojemności 66 miejsc oraz trzy sale seminaryjne. Wszystkie wymienione pomieszczenia, oprócz sal seminaryjnych wyposażone są w sprzęt multimedialny. W roku akademickim 2023/2024 na Wydziale Ekonomicznym w trybie stacjonarnym studiuje 617 osób. Łączna liczba miejsc w salach dydaktycznych to 758. Studentów studiujących w trybie niestacjonarnym jest ok. 70.

W budynku znajdują się także inne pomieszczenia służące studentom, jak: pomieszczenie organizacji studenckich działających na Wydziale, biblioteka Wydziału Ekonomicznego o powierzchni 550 m², zaplecze sanitarne.

Część sal wyposażona jest w krzesła z rozkładanymi pulpitemi, co zwiększa ich pojemność, ale ogranicza komfort pracy studentów. Można jednak uznać, że zarówno pomieszczenia, jak i ich wyposażenie (w tym także laboratoria informatyczne) są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Uczelnia uzupełniła oprogramowanie specjalistyczne realizując tym samym zalecenie sformułowane w wyniku poprzedniej oceny programowej PKA na kierunku ekonomia, oprócz pakietu Office Uczelnia (Wydział Ekonomiczny) aktualnie dysponuje oprogramowaniem:

- STATISTICA – pakiet oprogramowania statystycznego i analitycznego + zestaw do Analiz Marketingowych i Rynkowych;
- SYMFONIA – pakiet edukacyjny programu dla księgowości i zarządzania procesami;
- AutoCAD - oprogramowanie CAD do projektowania dowolnych obiektów;
- ArcGIS, QGIS – pakiet programów do pracy na mapach i danych Systemu Informacji Geograficznej (GIS);
- Map Viewer – program do tworzenia map tematycznych, odwzorowań i analizy przestrzennej;
- MS Office – pakiet biurowy;

- MS Project - oprogramowanie wspomagające zarządzanie projektami, zasobami, czasem i finansami projektu;
- Platforma TransEdu wspierająca edukację branży TSL;
- Blue Ocean Strategy Simulation;
- Microsoft Dynamics 365.

Studenci mogą poza zajęciami korzystać z laboratoriów komputerowych i zainstalowanego w nich oprogramowania, pod opieką nauczyciela akademickiego. Dostępne są 3 stanowiska komputerowe znajdujące się w czytelni biblioteki wydziałowej. W budynku działa Internet bezprzewodowy oraz sieć Eduroam.

Podsumowując: liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych i komputerowych, są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Warunek ten nie jest jednak spełniony w odniesieniu do specjalistycznego oprogramowania.

Biblioteka wydziałowa zajmuje powierzchnię 330 m. kw. W bibliotece znajdują się 4 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i elektronicznych baz danych (w tym 1 stanowisko dostosowane do potrzeb osób niedowidzących). Czyelnicy mają do dyspozycji 39 miejsc. Biblioteka jest czynna: poniedziałek, piątek: 8:00 – 16:00, wtorek, środa, czwartek: 8:00 – 17:00, sobota (dni zjazdów studiów niestacjonarnych): 9:00 – 13:00. Uczelnia – wprowadzając dyżury w soboty zjazdowe - uwzględniła rekomendację Zespołu Oceniającego PKA się by dostosować godziny otwarcia biblioteki do terminarza zajęć studentów niestacjonarnych, a także by w ciągu tygodnia roboczego przesunąć godzin funkcjonowania biblioteki na późniejsze (wydłużono czas pracy o godzinę).

System biblioteczny Uniwersytetu Opolskiego obejmuje Bibliotekę Główną oraz jedenaście bibliotek specjalistycznych, w tym bibliotekę Wydziału Ekonomicznego. Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego jest największą biblioteką naukową w regionie. Jej zbiory mają charakter uniwersalny i liczą ponad milion egzemplarzy książek, czasopism oraz zbiorów specjalnych. Biblioteka otrzymuje pozycje od wydawców na mocy ustawy o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych.

Biblioteka oferuje swoim użytkownikom dostęp do siedmiu kolekcji książek elektronicznych - sześciu zagranicznych: na platformach EBSCO, Elsevier, Springer i Wiley, a także wykupionej na własność kolekcji 17 książek na platformie MyLibrary oraz serwisu polskiej literatury naukowej IBUK Libra. Łącznie zakupiono dostęp do 197179 tytułów książek elektronicznych (EBSCO eBook Academic Collection i IBUK Libra) oraz zorganizowano dostęp w ramach licencji krajowej do 52356 tytułów wydawnictw EBSCO, Elsevier, Springer i Wiley. W ramach sieci komputerowej Wydziału Ekonomicznego pracownicy i studenci mają dostęp do baz danych: EMIS Intelligence REGION, OECD iLibrary, Taylor & Francis Online – kolekcja Business, Management & Economics, Scopus, Springer, Web of Science, LEX Akademia Optimum, LEGALIS oraz książek elektronicznych IBUK Libra.

Stanowisko (biurko) w bibliotece wydziałowej przeznaczone dla osób z niepełnosprawnością nie zapewnia możliwości skorzystania ze sprzętu komputerowego osobom z niepełnosprawnościami.

W zakresie zapewnienia zgodności infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP należy zaznaczyć, że w pracowniach komputerowych brakuje regulaminów i instrukcji korzystania z tych pracowni i zapewnienia bezpieczeństwa, na korytarzach nie są zabezpieczone zawory w sieci ciepłowniczej, schodki w pomieszczeniach bibliotecznych nie są właściwie oznaczone.

Dostępność uczelni dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi poprawiła się w stosunku do poprzedniej oceny programowej PKA na kierunku ekonomia. Nowoczesna winda zapewnia możliwość dotarcia do większości pomieszczeń dydaktycznych, w tym auli i sali komputerowych, odpowiednie zorganizowanie zajęć nie stanowi problemu. Udostępniono także na każdym piętrze budynku odpowiednio wyposażone toalety – co jest wyrazem realizacji zalecenia Zespołu Oceniającego. Nie zapewniono jednak podstawowego komfortu korzystania z toalet zlokalizowanych przy szybie windy – pomieszczenie toalety jest widoczne przez okna bez maskownic z szybu windy, którego ściany są z przezroczystego szkła. Zaleca się usunięcie tego mankamentu.

Niektóre z sal informatycznych wymagają dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością - nie są wyposażone w klawiatury, ekrany czy myszki, które są wyposażone w funkcjonalności dogodne dla osób z niepełnosprawnością. Również żadne z biur w tych salach nie umożliwia sterowania wysokością blatu.

Na Wydziale prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej. Biorą w nich udział: przedstawiciele władz dziekańskich, studentów, nauczycieli akademickich, administrator sieci komputerowych, kierownik biblioteki Wydziału Ekonomicznego oraz pracownik administracyjny Biura Wydziału Ekonomicznego. Kompleksowe i doraźne remonty pomieszczeń prowadzone w ramach poprawy stanu infrastruktury dydaktycznej, są finansowane ze środków Uczelni dedykowanych bieżącej działalności Wydziału Ekonomicznego oraz ze środków przeznaczonych na inwestycje i remonty realizowane w Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w sposób zapewniający im pełny udział w procesie nauczania, łącznie z dostępem do odpowiedniej liczby toalet.	Na każdym piętrze budynku udostępniono odpowiednio wyposażone do potrzeb osób z niepełnosprawnością toalety;	<i>Zalecenie zrealizowane</i>
2.	zapewnienie studentom oraz pracownikom Uczelni dostępu do specjalistycznego oprogramowania. Oprogramowanie to powinno być sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz	Uzupełniono oprogramowanie do realizacji kształcenia na kierunku ekonomia. Aktualnie Wydział udostępnia studentom w trakcie zajęć następujące oprogramowanie: – STATISTICA – pakiet oprogramowania statystycznego i	<i>Zalecenie zrealizowane</i>

	umożliwiające prawidłową realizację zajęć.	analitycznego + zestaw do Analiz Marketingowych i Rynkowych; – SYMFONIA – pakiet edukacyjny programu dla księgowości i zarządzania procesami; – AutoCAD - oprogramowanie CAD do projektowania dowolnych obiektów; - ArcGIS, QGIS – pakiet programów do pracy na mapach i danych Systemu Informacji Geograficznej (GIS); – Map Viewer – program do tworzenia map tematycznych, odwzorowań i analizy przestrzennej; – MS Office – pakiet biurowy; – MS Project - oprogramowanie wspomagające zarządzanie projektami, zasobami, czasem i finansami projektu; – Platforma TransEdu wspierająca edukację branży TSL; – Blue Ocean Strategy Simulation; – Microsoft Dynamics 365.	
3.	podjęcie systemowych działań, które wyeliminują w przyszłości wystąpienie uchybień będących podstawą obniżenia oceny tego kryterium.	Na Wydziale prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej. Powołano nową osobę na stanowisko administratora budynku. Dziekan może w przypadku stwierdzenia poważnych nieprawidłowości podjąć działania naprawcze.	<i>Zalecenie zrealizowane</i>

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Generalnie, infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci. Podstawą do wystawienia oceny kryterium spełnione częściowo są zidentyfikowane następujące nieprawidłowości, które świadczą o niedoskonałości systemu monitorowania infrastruktury:

1. Stwierdzono braki w wyposażeniu niektórych pomieszczeń dostosowującego ich funkcjonalności do potrzeb osób z niepełnosprawnością (stanowisko w bibliotece, stanowiska w pracowniach komputerowych, toaleta).
2. Stwierdzono potrzebę zapewnienia zgodności infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Zaleca się uzupełnienie braków w wyposażeniu niektórych pomieszczeń dostosowującego ich funkcjonalności potrzeb osób z niepełnosprawnością (stanowisko w bibliotece, stanowiska w pracowniach komputerowych, toaleta).
2. Zaleca się zapewnienie zgodności infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W zakresie projektowania i realizacji programu studiów Jednostkę prowadzącą kierunek wspiera grono współpracujących interesariuszy. Współpraca z nimi jest systematyczna i stała, a kluczowi interesariusze odzwierciedlają specyfikę lokalnego i regionalnego rynku pracy w zróżnicowanych branżach, adekwatnych dla kierunku oraz prowadzonych w jego ramach modułów specjalnościowych takich, jak analiza rynku, ekonomia przedsiębiorstw, gospodarka miejska i region, analiza gospodarcza, i in. Stąd też wśród interesariuszy obecna jest branża produkcyjna, usługi konsultingowo-analityczne. Są tam obecni przedstawiciele rynku finansowego, banki, a także jednostki samorządowe. Zauważalna jest również zgodność profili zawodowych współpracujących organizacji czy też wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych interesariuszy z dyscyplinami, do których

przyporządkowano kierunek – główną: ekonomia i finanse a także dodatkowymi: nauki o zarządzaniu i jakości oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Podczas wizytacji interesariusze potwierdzili stały popyt na pracowników legitymujących się kompetencjami analitycznymi z zakresu finansów, bankowości, administracji samorządowej czy skarbowej, jak również kompetencjami zarządczymi na rozmaitych szczeblach zarządzania jednostkami organizacyjnymi w zakładach pracy, a także na indywidualnych przedsiębiorców typu MŚP. Potwierdzono również zainteresowanie absolwentami przygotowanymi do pełnienia ról kierowniczych średniego i wyższego szczebla, uwypuklonych w koncepcji kształcenia na kierunku, w tym w sylwetce absolwenta, zarówno studiów I, jak i II stopnia. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów są więc zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/ gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.

Cele i koncepcja kształcenia, w tym sylwetka absolwenta kierunku konsultowana jest z kluczowymi interesariuszami. Opiniowali oni koncepcję kształcenia i program studiów w latach 2022-2023 i postulowali zmiany w programie, a niektóre z nich, po zatwierdzeniu przez zespół jakości działający na kierunku zostały przyjęte do realizacji. Jednym z przykładów konsultowanej zmiany jest rezygnacja z praktyk zawodowych, które były na kierunku obligatoryjne, zgodnie z programem studiów, a zastąpienie ich zajęciami o nachyleniu praktycznym. Ponadto, w tym samym okresie, we współpracy z pracodawcami, opracowano zmodyfikowany wykaz kierunkowych efektów uczenia na I i II stopniu dla ocenianego kierunku, opracowano koncepcję i merytoryczny zakres nowej specjalności na II stopniu studiów (*analizy rynku*), określono zakres kompetencji społecznych szczególnie pożądaných przez pracodawców, które winny być osiągnięte w ramach zajęć o nachyleniu praktycznym, o których mowa była wyżej w ocenie. Interesariusze zaproponowali uwzględnienie w programie zajęć w laboratoriach komputerowych pn. *rachunkowość komputerowa*, a także dotyczących wykorzystania arkusza Excel do analizy danych.

Oddziaływanie interesariuszy na koncepcję kształcenia i doskonalenie programu jest faktyczne i głos otoczenia zewnętrznego współpracującego z Uczelnią widoczny jest w programie studiów. Organizacja współpracy w tym zakresie przybiera rozmaite formy – od sformalizowanej w ramach gremium doradczego pn. Rada Biznesu, działającego przy Wydziale, do niesformalizowanej, przebiegającej w ramach spotkań grupowych i indywidualnych przedstawicieli kierunku z interesariuszami. Uczelnia uważnie wsłuchuje się w głos interesariuszy, co znajduje odzwierciedlenie w programie studiów, który jest systematycznie doskonalony pod kątem ich zidentyfikowanych potrzeb.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami jest prowadzona systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy. We współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach ocenianego kierunku do roku 2022 istotną rolę odgrywały praktyki zawodowe, które stanowiły filar tej współpracy oraz realny pomost pomiędzy kierunkiem a rynkiem pracy z uwagi na swój praktyczny charakter oraz możliwość nawiązania bliższych kontaktów studentów z pracodawcami, poznania specyfiki pracy zawodowej i pracodawców w różnych zakładach pracy, przygotowania do funkcjonowania na rynku pracy itp. Jednak, pod wpływem głosów wszystkich interesariuszy kierunku i uczestników tej formy zajęć, zewnętrznych – pracodawców, jak i wewnętrznych – studentów, praktyki nie znalazły się w nowym, uchwalonym w 2022 roku programie studiów. Podczas wizytacji ustalono, iż pracodawcy oraz studenci zainteresowani są zbliżoną do praktyk formą kształcenia, jednakże wg odmiennej niż dotychczasowe praktyki formule. Rekomenduje

się próbę podjęcia wysiłku opracowania i włączenia do programu studiów koncepcji formy współpracy z otoczeniem, która uwzględniałaby potrzeby oraz zainteresowania obu typów interesariuszy, a w szczególności rozważenie formuły umożliwiającej studentom indywidualnym lub grupom studenckim kontakt z pracodawcami w autentycznych sytuacjach bądź zadaniach zawodowych w ramach studiowanego kierunku.

Niezależnie od opisanej powyżej kwestii praktyk zawodowych, odnotowano wiele innych, różnorodnych form współpracy Uczelni z interesariuszami w odniesieniu do kierunku, które są adekwatne do celów kształcenia oraz potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Są to wizyty studyjne w zakładach pracy, spotkania z pracodawcami, organizacja seminariów i warsztatów dla studentów przez pracodawców, uczestniczenie studentów w Targach Pracy, wykłady w ramach współpracy z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym. Ciekawą formą współpracy jest udział studentów w dofinansowanym przez UE projekcie pt. „Kształcenie Dla Rozwoju sektor A Usług dla biznesu w Opolu”, w ramach którego przewidziano m.in. wizyty studyjne u pracodawców oraz szkolenia certyfikowane z kompetencji wchodzących w skład ZRK. Godne uwagi jest współdziałanie ze szkołami, nie tylko ponadpodstawowymi, popularyzowanie nauki, kształtowanie podstaw przedsiębiorczych poprzez wspieranie działań dydaktycznych uwzględniających pasje i zainteresowania uczniów, w tym motywowanie do udziału w konkursach i olimpiadach ekonomicznych. Uczniowie szkół mogli także brać udział w pracach funkcjonujących na kierunku kół naukowych. W ramach pełnienia III misji przez Uniwersytet, podejmowane są na kierunku cenne inicjatywy w postaci warsztatów i wykładów dla uczniów, a także pełnienie roli patrona klasy licealnej o profilu ekonomicznym w jednym z opolskich liceów. Jednostka prowadząca kierunek jest organizatorem regionalnej olimpiady z zakresu statystyki ekonomicznej, a także Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej. W ramach współpracy z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym organizowane są wykłady otwarte z cyklu Opolskich Spotkań Ekonomistów. W wykładach uczestniczą studenci i pracownicy Uniwersytetu Opolskiego, przedstawiciele samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy, nauczyciele, uczniowie szkół oraz wszyscy zainteresowani problemami ekonomicznymi.

Uczelnia zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy, w tym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów również z wykorzystaniem w tym celu efektywnych metod i narzędzi komunikacji na odległość, co sprzyja budowaniu relacji z otoczeniem oraz umożliwia sprawną komunikację w razie braku możliwości obecności interesariusza na miejscu.

Uczelnia prowadzi przeglądy współpracy z jej otoczeniem społeczno-gospodarczym, koncentrując się na weryfikacji poprawności doboru interesariuszy pod kątem zgodności ich profilów z koncepcją kształcenia oraz sylwetką absolwenta, z programem studiów, a także ze specyfiką lokalnego i regionalnego rynku pracy, co jest założeniem właściwym. Odnosi się również do oceny form współpracy i ich efektywności. Koncentruje się w tych działaniach na kwestiach dotyczących potrzeb pracodawców w kontekście przyszłego zatrudnienia absolwentów kierunku. Ewaluacja tej współpracy nie jest jednak uregulowana w dokumentach jakościowych Uczelni, a główne wskaźniki jakościowe i ilościowe stanowiące filary tej oceny nie zostały wyartykułowane, pomimo że stosowane są właściwie, o czym świadczy sformułowana powyżej ocena. Rekomenduje się jednak, sformalizowanie podstawowych zasad ewaluacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kierunku w dokumentach jakościowych Jednostki, a także uwzględnienie w tej systemowej ocenie głosu studentów, gdyż w podczas wizytacji wykazano, iż studenci nie mają wpływu na dobór pracodawców,

w tym kluczowych, a także na dobór form współpracy z nimi. W efekcie, studenci nie mają wpływu na dobór interesariuszy uczestniczących w kształtowaniu koncepcji kształcenia i doskonaleniu programu studiów i w jakościowej ocenie tego doboru pod kątem podstawowych choćby wskaźników, co jest praktyką niewłaściwą.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Studenci nie są uwzględniani w tej ocenie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się próbę podjęcia wysiłku opracowania i włączenia do programu studiów koncepcji formy współpracy z otoczeniem, która uwzględniałaby potrzeby oraz zainteresowania obu typów interesariuszy, a w szczególności rozważenie formuły umożliwiającej studentom indywidualnym lub grupom studenckim kontakt z pracodawcami w autentycznych sytuacjach bądź zadaniach zawodowych w ramach studiowanego kierunku.
2. Rekomenduje się włączanie studentów do oceny relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Działania w zakresie umiędzynarodowienia realizowane w ramach kierunku ekonomia są zbieżne z założeniami Strategia rozwoju Uniwersytetu Opolskiego w latach 2021–2027, w której jako jeden

z pięciu celów strategicznych z przyjęto zwiększenie umiędzynarodowienia działalności Uniwersytetu Opolskiego. Wśród celów szczegółowych założono m.in. zwiększenie internacjonalizacji dydaktyki i kształcenia, także zwiększenie międzynarodowej wymiany i mobilności studentów i pracowników Uniwersytetu. Działania te wpisują się także w misję Uczelni, w myśl której kontekst europejski i światowy jest punktem odniesienia dla prowadzenia badań naukowych, kształcenia, a także tworzenia i rozwijania relacji z różnymi organizacjami.

W wymiarze operacyjnym wśród działań służących umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na kierunku Ekonomia (I i II stopnia) należy wymienić: naukę języka obcego (zarówno na I, jak i na II stopniu); kursy kierunkowe prowadzone w języku obcym (na I stopniu); realizację części programu studiów zagranicą w ramach wymiany Erasmus; uczestnictwo studentów w wykładach prowadzonych przez gości z zagranicy i w międzynarodowych projektach.

Kompetencje językowe są nabywane przez studentów studiów I stopnia w ramach lektoratów (120 godzin) oraz dwóch przedmiotów: *ekonomia w języku obcym* oraz *kurs w języku nowożytnym* (po 30 godzin) (efekt uczenia się K_U10: absolwent potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie co najmniej B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego). Program studiów II stopnia przewiduje *lektorat*, 30 godzin (efekt uczenia się K_U08: absolwent potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie co najmniej B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią). Studenci mają również możliwość przystąpienia do egzaminu BUSINESS LANGUAGE TESTING SYSTEM (BULATS) oraz uzyskania certyfikatu językowego TELC.

Przejawem realizacji strategii w zakresie umiędzynarodowienia jest również realizacja w ramach kierunku ekonomia programu w języku angielskim, ze specjalnościami: International Business na studiach I stopnia i Sustainable Development na studiach II stopnia. Oferta tych zajęć przyciąga także studentów korzystających z programu Erasmus+ (w latach 2020-2023 w ramach programu Erasmus+ na Wydziale Ekonomicznym realizowało studia 23 studentów z Włoch, Hiszpanii, Portugalii, Turcji, Rumunii, Iranu, Afganistanu, Kambodży, Kirgistanu, Macedonii, Meksyku i Tajwanu).

Możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku ekonomia stwarzają projekty międzynarodowe realizowane przez nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Przykładem takiego działania jest projekt FORTHEM (Fostering Outreach within European Regions, Transnational Higher Education and Mobility, w ramach którego dziewięć uniwersytetów (Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Johana Gutenberga w Moguncji, Uniwersytet w Burgundii, Uniwersytet w Jyväskylä, Uniwersytet w Palermo, Uniwersytet Łotewski, Uniwersytet w Walencji, Uniwersytet w Agder oraz Uniwersytet Luciana Blagi w Sybinie łączy siły i dzielą się sieciami w celu stworzenia stałego wielostronnego i europejskiego środowiska współpracy.

Pracownicy Wydziału byli także zaangażowani w projekty NAWA (Litwa, Niemcy, Czechy, Malta, Kosowo, Belgia), INTERREG dla Euroregionu Silesia, Szkoły Letnie, Blended Intensive Programme.

Wydział stwarza także warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów, przykładowo w ramach międzynarodowej inicjatywy pod nazwą „Science without Border” wraz z przedstawicielami różnych ośrodków Naukowych w Niemczech organizowane są cykliczne spotkania online na platformie ZOOM, w ramach których prezentowane są wyniki badań naukowych, prowadzone są dyskusje, w zakresie funkcjonowania rynków finansowych, globalnych łańcuchów dostaw, służby zdrowia czy globalizacji. Formuła spotkań online umożliwia dostęp dla szerokiego grona odbiorców, niezależnie od lokalizacji geograficznej. Spotkania te początkowo organizowane były

w cyklu dwutygodniowym, obecnie raz w miesiącu. Oprócz cyklicznych spotkań online, raz w roku organizowane są warsztaty naukowe, które odbywają się w Görlitz w Niemczech.

Mobilność studentów kierunku w ramach programu Erasmus + w celu realizacji studiów pozostaje na dość niskim poziomie. Studenci Ekonomii w latach 2020-2023 wyjeżdżali do zagranicznych uczelni zarówno w celu realizacji studiów (5 osób), jak i na praktyki (13 osób). Pracownicy wyjeżdżają na tygodniowe wyjazdy w celach dydaktycznych, natomiast studenci w trakcie swoich studiów mają możliwość wyjazdu maksymalnie na dwa semestry (tzn. dwa semestry na poziomie licencjackim i dwa semestry na poziomie magisterskim) do uczelni partnerskich w celach edukacyjnych. Zasięg mobilności ma charakter europejski i dotyczy zarówno tzw. krajów programu Erasmus +, jak i tzw. krajów partnerskich Erasmus+.

Pracownicy uczelni oraz studenci są informowani o możliwości realizacji mobilności w ramach Erasmus+ także w sposób wirtualny. Dodatkowo, studentom UO oferowane są krótkie grupowe mobilności wirtualne w ramach wspomnianego konsorcjum FORTHEM. FORTHEM oferuje również szereg innych aktywności wirtualnych, np. Speed Dating dla akademików.

Działania monitorujące poziom umiędzynarodowienia przeprowadza Wydziałowa Komisja Doskonalenia Jakości Kształcenia, w której składzie znajduje się dwoje przedstawicieli studentów. Coroczna ocena uwzględnia następujące kryteria: mobilność studentów Wydziału Ekonomicznego, mobilność pracowników Wydziału Ekonomicznego, liczba zagranicznych studentów przyjeżdżających na studia na WE, liczba zagranicznych pracowników przyjeżdżających na WE, liczba studentów przyjętych na studia prowadzone w języku angielskim (IB i SD). W protokołach z oceny stopnia umiędzynarodowienia brak jest pogłębionych analiz wskazujących przyczyny występowania problemów, co ogranicza możliwości podejmowania działań doskonalących.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Nauczyciele akademicki posiadają i doskonalą swoje umiejętności nauczania w językach obcych. Studenci nabywają odpowiednie kompetencje językowe. Międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich jest wspierana. Została stworzona oferta kształcenia w języku angielskim. Wszystkie te działania skutkują systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów na kierunku ekonomia prowadzonym na Uniwersytecie Opolskim można określić jako kompleksowy, stały oraz odpowiadający na potrzeby i wyzwania przed jakimi stoją różne grupy studentów w trakcie toku studiów. Wsparcie studentów przybiera zróżnicowane formy z uwzględnieniem specyficznych potrzeb grup studentów, co uwidoczniają obowiązujące na Uczelni procedury, sposób funkcjonowania jednostek organizacyjnych, zaangażowanie pracowników naukowych i administracyjnych oraz realizowane przez Uczelnię i jej Wspólnotę przedsięwzięcia. Podejmowane przez Uczelnię działania mają charakter systemowy umożliwiający studentom osiągnięcie efektów uczenia się, jak również wpływają na rozwój studentów oraz pomagają im w płynnym wejściu na rynek pracy.

Uczelnia oferuje zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej w obszarach odpowiadających kierunkowi, tj. ekonomicznym i biznesowym. Regulamin studiów przewiduje relewantne instytucje w zakresie studiowania takie jak np. urlopy od zajęć, egzaminy komisyjne oraz indywidualną organizację studiów. Studenci mają możliwość konsultacji z nauczycielami akademickimi, którzy mają obowiązek ich zapewnienia przynajmniej dwa razy w tygodniu przez minimum 45 minut. W związku z tym odbywają się regularne dyżury w formie stacjonarnej lub zdalnej. Dodatkowo studenci mają możliwość konsultacji z nauczycielami również poza godzinami dyżurów i zajęć, po indywidualnym kontakcie mailowym, na co zgodę musi wyrazić prowadzący zajęcia. Jednocześnie studenci mają prawo ubiegać się o indywidualny program studiów lub indywidualną organizację studiów. Pierwsza z form przewidziana jest dla studentów dążących do specjalizacji w określonej dziedzinie wiedzy oraz podejmujących samodzielny temat badawczy poza seminarium dyplomowym, co student może zaświadczyć poprzez przedłożenie opinii prowadzącego zajęcia oraz udokumentowanie udziału w studenckim ruchu naukowym. Indywidualny Program Studiów mogą otrzymać również studenci uczestniczący w programie stypendialnym „Stypendia Prezydenta Miasta Opola dla Olimpijczyka”, jeżeli wyrażą taką chęć w trakcie procesu rekrutacyjnego. Studentowi otrzymującemu prawo do Indywidualnego Programu Studiów Uniwersytet przydziela opiekuna spośród pracowników naukowych, którzy ustalają z prowadzącymi zajęcia indywidualne terminy i sposoby realizacji obowiązków studenta wynikających z harmonogramu studiów. Drugą formą indywidualizacji studiów (tj. indywidualna organizacja studiów) przewidziana została dla osób, którym sytuacja uniemożliwia kontynuowanie studiów, i pozwala na dostosowanie planu zaliczeń bez zmiany programu studiów, w tym możliwość wyboru grup zajęciowych. Przyznanie indywidualnej organizacji studiów zobowiązuje studenta do ustalenia z prowadzącymi zajęcia indywidualnych terminów i sposobów realizacji obowiązków wynikających z harmonogramów studiów, a w przypadku osób z niepełnosprawnością dostosowania warunków odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności.

Student, któremu prowadzący zajęcia odmówił zaliczenia zajęć lub otrzymał ocenę niedostateczną i uważa taką decyzję za krzywdzącą może złożyć wniosek o przeprowadzenie zaliczenia komisyjnego lub o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. W takim przypadku koordynator kierunku albo dziekan powołuje komisję do przeprowadzenia zaliczenia lub egzaminu komisyjnego, w której skład wchodzi: koordynator kierunku lub dziekan, jako przewodniczący; co najmniej jeden nauczyciel akademicki kompetentny w zakresie przedmiotu oraz nauczyciel akademicki, który egzaminował studenta. Na wniosek studenta w charakterze obserwatora zaliczenia lub egzaminu komisyjnego może uczestniczyć starosta roku lub inny przedstawiciel Samorządu Studenckiego. Instytucja, będąca koronną w realizacji studenckiego prawa do sprawiedliwej oceny i zapewnienia możliwości odwołania się od krzywdzącego studenta wyniku egzaminu, nie umożliwia odwołania się od oceny pozytywnej, lecz w opinii studenta niesprawiedliwie zaniżonej, a także może wpływać na występowanie efektu mrozącego wśród studentów z uwagi na udział w pracach komisji nauczyciela akademickiego, którego ocena zostaje podważona przez studenta. Rekomenduje się zmianę składu komisji przeprowadzającej zaliczenie lub egzamin komisyjny, tak aby w pracach komisji nie brał udziału nauczyciel akademicki, który podjął decyzję o niedopuszczeniu lub niezaliczeniu przedmiotu oraz zapewnienie możliwości odwołania się od oceny pozytywnej, lecz w opinii studenta, krzywdzącej. Powyższe może zostać powiązane z uzupełnieniem instytucji zaliczenia lub egzaminowania komisyjnego o weryfikację zarzutu naruszenia trybu lub sposobu oceny egzaminu przez kierownika studiów lub dziekana, co uniemożliwi nadużycie prawa i korzystania z niego w sprawach o bardzo znikomym stopniu naruszenia praw studenckich.

Uczelnia zapewnia studentom w stopniu wystarczającym niezbędne oprogramowanie i infrastrukturę do nauczania zdalnego (Moodle oraz MS Teams) oraz do rozwijania swoich umiejętności praktycznych, z którego studenci mogą korzystać również w ramach dodatkowych aktywności poza obowiązkowymi zajęciami przewidzianymi programem studiów. Studenci kierunku każdego roku są w odpowiedni sposób przygotowywani do rozpoczęcia studiów, a w tym również nauki przy wykorzystaniu metod kształcenia na odległość. W tym celu na początku roku akademickiego Samorząd Studencki organizuje szkolenie z zakresu praw i obowiązków studenckich, a w którym udział ma charakter obligatoryjny. Jednocześnie studenci obowiązani są do zaliczenia szkoleń z zakresu: ochrony własności intelektualnej; bezpieczeństwa i higieny pracy oraz w formie szkolenia bibliotecznego. W razie problemów, studenci mają możliwość uzyskania pomocy technicznej poprzez kontakt z odpowiednią jednostką, a także wypożyczenia komputera lub skorzystania z infrastruktury Uniwersytetu.

Uczelnia w sposób właściwy, zachowując pełnię praw studenckich, rozpatruje sprawy studenckie oraz wydaje decyzje i rozstrzygnięcia wewnętrzne. Na podstawie udzielonych pełnomocnictw odpowiedzialny za rozpoznawanie spraw studenckich jest Prorektor ds. kształcenia i studentów oraz dziekani wydziałów. § 8 Regulaminu Studiów określa elementy rozstrzygnięć wewnętrznych, które transponują niekompletnie składniki, które powinna zawierać decyzja, a które zostały enumeratywnie wymienione w art. 107 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572). Regulamin Studiów nie przewiduje jednak uwzględnienia w obowiązkowych elementach rozstrzygnięcia wewnętrznego pouczenia, czy i w jakim trybie służy odwołanie od rozstrzygnięcia wewnętrznego wydanego przez dziekana wydziału. Zgodnie z § 8 ust. 5 Regulaminu Studiów odwołanie takie przysługuje w ciągu 14 dni od dnia doręczenia studentowi rozstrzygnięcia wewnętrznego do prorektora właściwego ds. studenckich, jednakże skorzystanie z prawa do odwołania się wymaga kompleksowej znajomości przez studenta Regulaminu Studiów i procedur wewnętrznych obowiązujących na Uniwersytecie. Rekomenduje się uzupełnienie składników obowiązkowych rozstrzygnięć wewnętrznych o obowiązkowe pouczenie o prawie do odwołania się, określające w jakim

trybie służy oraz o terminie i sposobie wniesienia. Dzięki realizacji rekomendacji Uniwersytet zapewni studentom świadomość o istnieniu zasady dwuinstancyjności postępowania oraz zwiększy zaufanie do Władz Uczelni.

Wnioski, podania, skargi, postulaty i zażalenia dotyczące wszelkich spraw dotyczących funkcjonowania Uczelni, a w tym we własnych sprawach oraz dotyczących programu studiów, harmonogramu zajęć i ich realizacji, studenci mogą kierować elektronicznie za pośrednictwem systemu USOSweb lub w formie papierowej w Dziekanacie lub za pośrednictwem operatora pocztowego. Studenci, co wykazano w trakcie spotkania z zespołem oceniającym, bardzo pozytywnie oceniają sposób rozpoznawania spraw studenckich na Uczelni. Władze Uniwersytetu i Wydziału zapewniają również możliwość pośrednictwa w zgłaszaniu i rozpatrywaniu spraw studenckich przez Samorząd Studencki, a w tym Radę Studencką Wydziału Ekonomicznego, co należy ocenić bardzo pozytywnie.

Uniwersytet przewiduje również rozwiązania wsparcia aktywności związanych z rozwojem społecznym i wejściem na rynek pracy. Studenci odbywają wizyty studyjne w opolskich zakładach pracy, uczestniczą w targach pracy organizowanych przez Uczelnię, a także spotkaniach z pracodawcami (np. Itacą, IAC, KPMG), seminariach i warsztatach. Studenci biorą udział również w dedykowanych dla nich konkursach np. „Firma solidarna ze studentami”, czy „Silne Opolskie”. Studenci brali również udział wspólnie z pracownikami Uczelni w projekcie realizowanym wspólnie z VSB – Technical University of Ostrava „Podnoszenie wiedzy i umiejętności studentów wyższych uczelni w zakresie realizacji polityk publicznych w Czechach i Polsce oraz poprawy ich stosowania na rynku pracy”. Do 2022 roku studenci odbywali praktyki zawodowe ujęte w Programie Studiów dla kierunku ekonomia, które zostały jednak usunięte z uwagi na opinie przedstawiane przez pracodawców i samych studentów, wskazujących utrudnioną możliwość nabycia efektów uczenia się dla kierunku w krótkim okresie praktyk tj. 3 tygodni, a także brakiem wynagrodzenia za praktyki. Zarówno studenci, jak i pracodawcy, co wykazano na spotkaniach z zespołem oceniającym, są zainteresowani zaangażowaniem społeczności studenckiej w pracę w ramach opolskich zakładów pracy, jednak w innej, niż dotychczasowa formie. Rekomenduje się podjęcie prac zmierzających do zapewnienia studentom możliwości realizacji płatnych staży lub podejmowania pracy, uwzględniając opinię zgłaszaną przez studentów i pracodawców. Lokalne zakłady pracy mogłyby zapewnić możliwość odbywania 3-miesięcznych staży wakacyjnych za wynagrodzeniem, co miałyby pozytywne skutki dla przedsiębiorców oraz samych studentów.

Uniwersytet zapewnia studentom możliwość uczestnictwa w wymianach międzynarodowych w ramach programu Erasmus+ w celu realizacji studiów, jak i na praktyki zawodowe. W latach 2020-2023 powyższe dotyczyło 18 studentów. Studenci zdecydowanie częściej korzystają z tzw. wyjazdów krótkoterminowych na jeden lub dwa tygodnie, w trakcie których odwiedzają państwo Unii Europejskiej oraz nabywają efekty uczenia się w obszarze nauk ekonomicznych. W trakcie spotkania z zespołem oceniającym studenci bardzo pozytywnie oceniali uniwersytecką ofertę wyjazdów krótkoterminowych, jednocześnie wykazując brak zainteresowania wymianami długoterminowymi. Dlatego też zapewnioną przez Uniwersytet możliwość internalizacji toku studiów należy ocenić pozytywnie.

Zapewnia się także pomoc studentom przyjeżdżającym. W tym celu działa odpowiednia jednostka, która prowadzi działania wspierające proces adaptacji studentów pochodzących z różnych krajów i reprezentujących różne kultury i religie. W latach 2020-2023 w ramach programu Erasmus+ na Wydziale Ekonomicznym UO studia realizowało 23 studentów pochodzących z Włoch, Hiszpanii, Portugalii, Turcji, Rumunii, Iranu, Afganistanu, Kambodży, Kirgistanu, Macedonii, Meksyku i Tajwanu.

Wsparcie studenckie uwzględnia i jest dostosowana do potrzeb różnych grup interesariuszy wewnętrznych studiujących na Uczelni. Uczelnia zapewnia w sposób wystarczający wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami. Uniwersyteckie Biuro Osób Niepełnosprawnych zapewnia specjalistyczne zajęcia z wychowania fizycznego, koordynuje projekt PO WER, w którym zapewnia się możliwość zagranicznej mobilności osób z niepełnosprawnościami. Ponadto BON UO odpowiada za nadzór nad pracami o charakterze remontowo-budowlanym, celem zapewnienia dostępności infrastruktury dydaktycznej. Zabytkowy charakter budynku Wydziału Ekonomicznego utrudnia możliwość korzystania z całej przestrzeni przez osoby na wózku inwalidzkim lub o ograniczonej możliwości poruszania się. W ostatnich latach zainstalowano windę, która umożliwia dostęp do części budynku. Dostęp do dziekanatu oraz części sal zapewniony jest wyłącznie przy użyciu schodofazu dla osób z niepełnosprawnością. Przy braku możliwości zapewnienia windy lub podjazdów dla wózków inwalidzkich. Rekomenduje się wprowadzenie zasad obsługi studentów z niepełnosprawnością ruchową w miejscu, które gwarantuje możliwość dojazdu bez konieczności wykorzystania schodofazu.

Uczelnia stale wzmacnia infrastrukturę Wydziału Ekonomicznego odpowiadając na postulaty studenckie. Na wniosek studentów na trzecim piętrze budynku Wydziału powstała strefa studencka, w której studenci mają możliwość nauki i spędzania wolnego czasu. Ponadto w ciągu ostatniego roku akademickiego wyremontowano salę informatyczną, która spełnia zasady BHP i umożliwia prowadzenie zajęć przy wykorzystaniu nowoczesnych systemów informatycznych. Inne sale informatyczne również wymagają renowacji i ich dostosowania do potrzeb społeczności studenckiej, a w szczególności osób z niepełnosprawnościami. W trakcie wizytacji wykazano, iż sale komputerowe nie są wyposażone w klawiatury, ekrany, czy myszki, które mogą zostać wykorzystane przez osobę z niepełnosprawnością. Natomiast biurka nie umożliwiają sterowania wysokością, co umożliwiłoby ich dostosowanie do potrzeb osoby z niepełnosprawnością. Podobnie wydziałowa biblioteka nie zapewnia możliwości skorzystania ze sprzętu komputerowego osobom z niepełnosprawnościami. Rekomenduje się zapewnienie dostępności osobom z niepełnosprawnościami w salach komputerowych oraz w bibliotece. W sprzęt może zostać wyposażone Biuro Osób Niepełnosprawnych i udostępniać go wydziałom, na których studia rozpocznie osoba z niepełnosprawnością, co zmniejszy koszty dostosowania infrastruktury.

Uczelnia zapewnia w sposób znakomity wsparcie dla samorządu studenckiego. Zarówno w aspekcie finansowania jak organizacyjnym pomoc władz Uczelni pozostaje na odpowiednim poziomie i pozwala w sposób efektywny funkcjonować przedstawicielom studenckim, co potwierdza pozytywna opinia w tym zakresie przedstawicieli samorządu studenckiego. Członkowie organów samorządu studenckiego regularnie współpracują z władzami Wydziału i całej Uczelni. Studentom kierunku ekonomia stwarza się warunki do zaangażowania w działalność studenckich kół naukowych i uczelnianych organizacji studenckich. Zainteresowane osoby otrzymują wsparcie merytoryczne poprzez przypisanie nauczycieli akademickich do opieki nad każdą z organizacji studenckich. Uczelnia wspiera również organizacyjnie działalność uczelnianych organizacji studenckich, poprzez udostępnienie infrastruktury oraz dofinansowywanie projektów.

Uczelnia przy uwzględnieniu partycypacji studenckiej monitoruje i ewaluje wsparcie studentów w procesie uczenia się, w tym skuteczność funkcjonujących na Uczelni rozwiązań w aspekcie wsparcia studenckiego, formy wsparcia czy poziomu zadowolenia interesariuszy wewnętrznych. Działania te stanowią podstawę do podejmowania pożądanych z perspektyw studenckiej zmian. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi i postulaty bezpośrednio do władz Uczelni i Wydziału lub poprzez samorząd studencki. Dodatkowo Uczelnia organizuje cykliczne badanie związane z zadowoleniem studentów

z kierunku studiów, w tym z oferowanego im wsparcia. Na spotkaniu z zespołem oceniającym studenci wskazali jednak, że ankiety oceny zajęć są zbyt kompleksowe i uwzględniają zagadnienia, do których oceny studenci nie posiadają często wystarczającej wiedzy merytorycznej. Przykładowo pytanie nr 3 w ankiecie odnosi się do oceny prezentowania przez nauczycieli akademickich podczas zajęć aktualnych trendów lub badań w swojej dziedzinie. W pytaniu nr 5 od studentów wymaga się oceny umożliwienia osiągnięcia zawartych w karcie przedmiotu efektów uczenia się przez nauczyciela akademickiego. Niemożliwe jest również dokonanie przez studenta oceny obiektywności i sprawiedliwości oceny zgodnie z zasadą równości płci. Oceny przydzielane wszystkim studentom nie są jawne, ani nie są udostępniane do wglądu w grupie zajęciowej. Dlatego też brak jest możliwości odpowiedzenia na pytania nr 8 i 9 ankiety, które odnoszą się do powyższego zagadnienia. Rekomenduje się rewizję ankiety studenckiej, aby uprościć ją i umożliwić odpowiedzenie na wszystkie zagadnienia.

Przedstawiciele studenckcy zasiadają w ciałach odpowiedzialnych za poziom jakości kształcenia na Uczelni i tym samym mają wpływ na bieżące problemy studenckie i możliwości ich rozwiązania. Dodatkowo władze Uczelni pozostają w stałym kontakcie z samorządem studenckim w celu monitorowania poziomu wsparcia studentów oraz jego skuteczności. W razie pojawienia się zidentyfikowanych w ten sposób problemów, władze Uczelni podejmuje odpowiednie działania naprawcze.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System opieki i wsparcia można określić jako kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych z perspektywy studenta aspektów. Podejmowane działania można uznać za wszechstronne oraz zorientowane na studenta. Dedykowane wsparcie odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Przejawia się ono w opiece merytorycznej nad studentami, a także wsparciu organizacyjnym i finansowym z uwzględnieniem wsparcia w nauczaniu. Proces kształcenia jest również odpowiednio wspierany poprzez obsługę administracyjną i uczelniany system obsługi studiów. Uczelnia motywuje i wspiera studentów wybitnych. Warto podkreślić skuteczne działania prowadzące do wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy, w tym szeroki zakres dodatkowych aktywności, które Uczelnia zapewnia studentom. Sprawnie działa system skarg, próśb i zażaleń, w którym uczestniczą władze Uczelni oraz samorząd studencki. Wszelkie rodzaje wsparcia i działalności Uczelni dostosowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zmianę składu komisji przeprowadzającej zaliczenie lub egzamin komisyjny, tak aby w pracach komisji nie brał udziału nauczyciel akademicki, który podjął decyzję o niedopuszczeniu lub niezaliczeniu przedmiotu oraz zapewnienie możliwości odwołania się od oceny pozytywnej, lecz w opinii studenta, krzywdzącej.
2. Rekomenduje się uzupełnienie składników obowiązkowych rozstrzygnięć wewnętrznych o obowiązkowe pouczenie o prawie do odwołania się, określające w jakim trybie służy oraz o terminie i sposobie wniesienia.
3. Rekomenduje się podjęcie prac zmierzających do zapewnienia studentom możliwości realizacji płatnych staży lub podejmowania pracy, uwzględniając opinię zgłaszaną przez studentów i pracodawców.
4. Rekomenduje się wprowadzenie zasad obsługi studentów z niepełnosprawnością ruchową w miejscu, które gwarantuje możliwość dojazdu bez konieczności wykorzystania schodofazu.
5. Rekomenduje się zapewnienie dostępności osobom z niepełnosprawnościami w salach komputerowych oraz w bibliotece.

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uniwersytet Opolski zapewnia publiczny dostęp do kompleksowej, aktualnej, przejrzystej, przystępnej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów oraz realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o strukturze Uczelni, wymianach studenckich i wsparciu materialnym. Podstawowym źródłem informacji jest strona internetowa i Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu, do których dostęp zapewniony jest bez konieczności weryfikowania tożsamości lub logowania. Jednocześnie polityka informacyjna prowadzona jest za pośrednictwem mediów społecznościowych Uczelni tj. portale Facebook i Instagram.

Strona internetowa Uczelni dostępna jest w wersji polskojęzycznej i anglojęzycznej. Specjalna witryna udostępnia informacje o Uczelni, a w tym rekrutacji na studia, w języku ukraińskim i rosyjskim, a dwie zakładki opisujące podstawowe informacje o Uczelni zostały przygotowane w języku chińskim uproszczonym. Natomiast Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu Opolskiego udostępniany jest wyłącznie w języku polskim.

Strony internetowe dostosowane są częściowo do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Umożliwione jest swobodne poruszanie się po serwisie za pomocą klawisza „TAB”, a strona automatycznie dopasowuje się do urządzenia lub wielkości okna przeglądarki. Teksty pisane są zgodnie z zasadami dostępności tj. poprzez wykorzystanie prostego i przyjaznego języka. W serwisie włączone jest domyślne oznaczanie aktywnych linków, co umożliwia obsługę serwisu przy wyłącznym użyciu klawiatury, a wybrane przez użytkownika linki do serwisów zewnętrznych otwierają się w tym samym oknie. Grafiki i zdjęcia posiadają opisy alternatywne, co zapewnia dostępność dla osób słabowidzących lub z niepełnosprawnością wzroku. Witryna umożliwia dostosowanie wielkości tekstu. Część materiałów wideo udostępnionych za pośrednictwem strony internetowej Uczelni lub mediów

społecznościowych Uniwersytetu tj. Facebook, Instagram oraz YouTube nie jest uzupełniona o napisy lub transkrypcję tekstu, a możliwość włączenia napisów generowanych automatycznie została ograniczona, co uniemożliwia zapoznanie się z nimi przez osoby głuche lub słabowidzące bez wykorzystania dedykowanych do tego narzędzi. Dobrą praktyką byłoby wprowadzenie transkrypcji materiałów wideo udostępnianych w mediach społecznościowych oraz na stronie Uczelni.

Treści udostępniane na stronie internetowej Uczelni oraz w Biuletynie Informacji Publicznej są w większości aktualne, jednakże w toku wizytacji wykazano, iż informacje o składzie Władz Uczelni, a w szczególności Radzie Uczelni i Senatu udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej nie były aktualizowane od co najmniej 2021 roku. Inne osoby, niż ukazane w BIP, pełnią funkcję studenckich przedstawicieli do ww. gremiów uczelnianych. Rekomenduje się wprowadzenie procedury wewnętrznej, która zapewni dostęp do informacji aktualnych, również w radzie z zasady zmienianych witryn internetowych.

Bez względu na powyższe należy stwierdzić, iż polityka informacyjna realizowana jest przez Uczelnię z uwzględnieniem zasad transparentności i dostępu do informacji dla wszystkich zainteresowanych. Dostęp do informacji szerokiemu gronu odbiorców zapewniony jest dzięki wykorzystaniu wielu kanałów informacyjnych, które są powszechnie dostępne. Wykorzystywany język komunikacji dostosowany jest do wszystkich grup odbiorców i specyfiki każdego ze źródeł informacji.

Informacje o warunkach rekrutacji, kryteriach kwalifikacyjnych, procedurze i procesie kształcenia na kierunku ekonomia są w pełni dostępne i sprofilowane. Na stronie internetowej Uczelni opisane są również zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym (tzw. przeniesienie z innej uczelni), a także informacje o warunkach i procedurze potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Dla kierunku ekonomia utworzono również wykaz przedmiotów, które mogą być uznane na podstawie oceny efektów uczenia się zdobytych w systemie pozaformalnym i nieformalnym na kierunku.

Informacje o uzyskiwanych kwalifikacjach i tytule zawodowym nadawanym absolwentom, kierunkowych efektach uczenia się, wymiarze, zasadach i formie odbywania praktyk zawodowych, przyporządkowaniu kierunku ekonomia do dyscyplin naukowych oraz o sposobach weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie toku studiów, zostały kompleksowo zawarte w ramach programu studiów, który udostępniony jest za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej Uniwersytetu. Częścią programu studiów są również sylabusy każdego z przedmiotów realizowanych w ramach toku studiów na kierunku. W opinii zespołu oceniającego zakres ww. informacji, udostępnianych w ramach programu studiów jest kompleksowy i zapewnia łatwość zapoznania się z informacjami nt. wizytowanego kierunku studiów.

Uczelnia udostępnia kompleksowe informacje nt. projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonaleniu jakości kształcenia, co należy uznać za dobrą praktykę. Dedykowana witryna, za którą odpowiedzialne jest Biuro Jakości Kształcenia, w sposób kompleksowy opisuje politykę jakości kształcenia na Uniwersytecie Opolskim, a w tym udostępnia aktualne informacje o obowiązujących procedurach, strukturze systemu, modelach reagowania, strategiach i programach operacyjnych, a także prowadzonych na Uczelni webinarach, konferencjach i szkoleniach, które dążą do podniesienia wiedzy Wspólnoty Uniwersytetu Opolskiego nt. sposobów na podnoszenie jakości kształcenia.

Uczelnia monitoruje aktualność informacji udostępnianych za pośrednictwem strony internetowej, Biuletynu Informacji Publicznej oraz mediów społecznościowych, za co odpowiada każda z właściwych

jednostek Uniwersytetu, zgłaszając własne uwagi i uzupełniając treści. Prowadzone są badania ankietowe, które umożliwiają dostosowanie przekazywanych informacji do potrzeb jej odbiorców.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku. Udostępniane są także informacje o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Prowadzenie witryny zapewniającej kompleksowy dostęp do informacji nt. polityki jakości kształcenia na Uniwersytecie Opolskim.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie procedury wewnątrzszkolowej, która zapewni dostęp do informacji aktualnych, również w ramach zasady zmienianych witryn internetowych.

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Uczelnia wyznaczyła osoby i ciała kolegialne sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów. Określone zostały kompetencje i zakres odpowiedzialności tych osób i zespołów, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku ekonomia. Na poziomie uczelni politykę jakości kształcenia nadzoruje Rektor Uniwersytetu Opolskiego, a za realizację i doskonalenie odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Rektorska Komisja ds. kształtowania polityki dydaktycznej w Uniwersytecie Opolskim. Na poziomie Wydziału politykę jakości kształcenia nadzoruje Dziekan, a za jej realizację odpowiadają: Wydziałowa Komisja Doskonalenia Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja Oceny Jakości Kształcenia.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów na szczeblu Wydziału sprawują obecnie: Dziekan, Koordynator kierunku, Rada Instytutu. Za obszar związany z oceną i doskonaleniem jakości kształcenia odpowiadają dwie komisje: Wydziałowa Komisja Oceny Jakości Kształcenia (WKOJK), Wydziałowa Komisja Doskonalenia Jakości Kształcenia (WKDJK) – zgodnie z Uchwałą Senatu nr 25/2020-2024 w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr 1/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Księgi Jakości Kształcenia obowiązującej w Uniwersytecie Opolskim.

Za obszar związany z oceną i doskonaleniem jakości kształcenia odpowiadają dwie komisje: Wydziałowa Komisja Oceny Jakości Kształcenia (WKOJK) i Wydziałowa Komisja Doskonalenia Jakości Kształcenia (WKDJK).

Podstawą ich funkcjonowania jest Uchwała nr 25/2020-2024 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr 1/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 29 września 2016 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Księgi Jakości Kształcenia obowiązującej w Uniwersytecie Opolskim wraz z załącznikami: Załącznik nr 1 do uchwały nr 25/2020-2024 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r. uczelniany system doskonalenia jakości kształcenia w uniwersytecie opolskim, załącznik (bez numeru) stanowi: schemat struktury uczelnianego systemu doskonalenia jakości kształcenia w uniwersytecie opolskim oraz załącznik nr 2 do uchwały nr 25/2020-2024 senatu uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r. Uchwała nr 1/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 29 września 2016 r. t.j. z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Księgi Jakości Kształcenia obowiązującej w Uniwersytecie Opolskim

Kolejnym aktem prawnym było wprowadzone zarządzenie nr 24/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 48/2014 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 17 listopada 2014 r. w sprawie wprowadzenia Procedur Jakości Kształcenia obowiązujących w Uniwersytecie Opolskim.

W skład Wydziałowej Komisji Oceny Jakości Kształcenia wchodzi: przewodniczący, którego powołuje dziekan wydziału, nauczyciele akademicki w liczbie określonej przez dziekana oraz przedstawiciel studentów, wskazany przez samorząd studencki. Do zakresu kompetencji Wydziałowej Komisji Oceny Jakości Kształcenia należą:

- audyt wewnętrzny doskonalenia jakości kształcenia,
- przygotowywanie i koordynacja corocznych badań ankietowych wśród nauczycieli akademickich, studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz słuchaczy studiów podyplomowych i słuchaczy innych form kształcenia prowadzonych na Wydziale,
- współpraca z pracownikiem działu analiz ankiet ewaluacyjnych w Biurze Dydaktyki i Spraw Studenckich,
- analiza wyników wydziałowych badań ankietowych,
- publikowanie wyników oceny jakości kształcenia (według procedur i wzorów opracowanych przez Uczelniany Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia),
- sporządzanie sprawozdań z prowadzonej działalności i przekazywanie ich do Uczelnianej Komisji Oceny Jakości Kształcenia.

W skład Wydziałowej Komisji Doskonalenia Jakości Kształcenia wchodzi: dziekan lub jego zastępca jako przewodniczący, koordynatorzy kierunków prowadzonych na Wydziale, przedstawiciel studentów wskazanych przez Samorząd Studencki wydziału oraz inne osoby wskazane przez dziekana. Do zakresu kompetencji Wydziałowej Komisji Doskonalenia Jakości Kształcenia należą:

1. Podejmowanie działań na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale,
2. Opracowywanie i przedstawianie Dziekanowi Wydziału wniosków i projektów polityki określającej cele i strategię zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w Wydziale,
3. Opracowywanie i przestrzeganie wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia, zgodnych ze specyfiką Wydziału,
4. Opracowywanie zasad zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów nauczania i ich efektów,
5. Opracowanie zasad oceniania studentów, uwzględniających konieczność publikowania i konsekwentnego stosowania kryteriów, przepisów i procedur, zgodnie z wytycznymi UKDJK,
6. Wsparcie kadry dydaktycznej w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji dydaktycznych,
7. Opracowywanie zasad gromadzenia, analizowania i publikowania informacji na temat kształcenia na Wydziale,
8. Publikowanie na stronie internetowej Wydziału informacji na temat kształcenia w Wydziale,
9. Sporządzanie i przedstawianie UKDJK okresowych sprawozdań z prowadzonej działalności.

Wydziałowa Komisja Oceny Jakości Kształcenia jest gremium nadrzędnym w stosunku do Wydziałowej Komisji Doskonalenia Jakości Kształcenia i nadzoruje skuteczność jej działań.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane są w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjętą procedurę (SDJK-O-U2) oraz w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy (Uchwała nr 210/2020-2024 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr 235/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie wytycznych dla opracowania programów studiów na kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim).

Na kierunku nie są prowadzone zajęcia w trybie on-line. Współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględnione w projektowaniu programu studiów tylko w zakresie udostępniania materiałów do zajęć. Jest to inicjatywna indywidualna nauczycieli akademickich.

Aktualne zasady rekrutacji reguluje US_UO - 257/2020-2024 257/2020-2024 w sprawie: zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr 230/2020-2024 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia w Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2024/2025.

Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów oraz wprowadzane są modyfikacje wynikające, między innymi, z konieczności dostosowywania się do przepisów prawa o szkolnictwie wyższym i nauce, awansów zawodowych oraz rozwijania kompetencji i zakresu badań kadry dydaktycznej, umiędzynarodowienia Uczelni. Podstawą modyfikacji programu są informacje od pracodawców na temat potrzeb rynku pracy, opinie Rady Uczelni UO, sygnały płynące z instytucji regionalnych, analizy zainteresowania studentów poszczególnymi modułami zajęć. Przegląd i modyfikacja programu studiów realizowane są corocznie przez koordynatora kierunku i dziekana. Zmodyfikowane programy studiów są zatwierdzane przez Radę Instytutu Nauk o Zarządzaniu i Jakości i po uzyskaniu akceptacji przez Pełnomocnika Rektora ds. ECTS, zatwierdzane są przez Senat UO.

Ocena programu studiów obejmuje efekty uczenia się, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny. Obejmują kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, prace dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów. W ocenie nie uwzględnia się prac etapowych.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się ma miejsce po każdym semestrze i realizowana jest na podstawie raportów z osiągnięcia efektów uczenia się przygotowywanych przez prowadzących zajęcia. Zbiorczy raport przygotowuje Koordynator kierunku. Jest on przedmiotem analizy Wydziałowej Komisji Doskonalenia Jakości Kształcenia. Końcowy poziom osiągnięcia efektów uczenia się jest określany poprzez analizę ostatecznych wyników studiów. W przypadku studiów I stopnia przydatność efektów uczenia się na rynku pracy weryfikowana jest poprzez analizę dokumentacji z odbytych praktyk. Badanie losów absolwentów ukazuje, w jakim stopniu umiejętności i wiedza związane z ich wykształceniem są przydatne w pracy na ich stanowisku oraz jak przyczyniają się do znalezienia zatrudnienia. Uczelnia przedstawiła dokument: Sprawozdanie z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia - „Wydział/Jednostka ogólnouczelniana prowadząca działalność dydaktyczną: Wydział Ekonomiczny za rok akademicki 2022/2023”.

Uczelnia przedstawiła dokumenty: protokoły z posiedzeń Wydziałowej Komisji Doskonalenia Jakości Kształcenia z dnia 31 stycznia 2024 r. oraz z dnia 9 stycznia 2023 r. z udziałem studentów.

W Uczelni funkcjonuje specjalna strona internetowa: „Zdalne zajęcia dydaktyczne – kompendium UO”. Strona zawiera podstawy formalnoprawne, ogólne zasady i wskazówki do realizacji zajęć dydaktycznych w formie zdalnej, obowiązujące na Uniwersytecie Opolskim w czasie stanu zagrożenia epidemicznego, m. in. informacje o możliwościach wsparcia psychologicznego, dane kontaktowe do jednostek organizacyjnych, udzielających wsparcia technicznego w realizacji procesu kształcenia. Szczegółowe wytyczne ustalają dziekani poszczególnych wydziałów i koordynatorzy kierunków.

Proces nauczania i jego skuteczność podlegają systematycznej i wnikliwej ocenie z uwzględnieniem opinii wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy. Wnioski wynikające z oceny przyczyniają się do doskonalenia programu studiów i zasad kształcenia.

W Uczelni funkcjonuje specjalna strona internetowa. Wykaz procedur doskonalenia jakości kształcenia oraz System DJK obejmujący m.in. Model reagowania na sytuacje kryzysowe i monitorowania procesu kształcenia w sytuacjach nadzwyczajnych, będący efektem zaleceń z poprzedniej wizytacji PKA.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie przez PKA, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia kierunku ekonomia.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia
-----	---	---------------------------	----------------------------

	we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA		(zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	wprowadzenie systemowych rozwiązań pro jakościowych zapewniających skuteczny monitoring treści efektów uczenia się zakładanych dla kierunku i poszczególnych zajęć.	Podstawowym działaniem jakie podjęto w celu zapewnienia właściwego poziomu prac dyplomowych było wprowadzenie Procedury dyplomowania na Wydziale Ekonomicznym. Zgodnie z jej zapisami organem wspomagającym w procesie powstawania prac dyplomowych jest Zespół ds. Prac Dyplomowych. Pełni on funkcję doradczą w obszarze formułowania tematu pracy, jej celów/hipotez, a w szczególności doboru metod badawczych. Promotorzy pozytywnie oceniają działania tego Zespołu. Procedura zakłada również weryfikację wybranych prac dyplomowych pod kątem jakości recenzji oraz wystawionych ocen. Koordinator kierunku pozostaje w ciągłym kontakcie z promotorami prac a corocznie w maju zaprasza aktualnych promotorów i recenzentów prac dyplomowych na spotkanie, podczas którego omawiana jest kwestia zapewnienia wysokiej jakości prac dyplomowych i należytej ich oceny. Cały proces dyplomowania jest corocznie monitorowany przez koordynatora kierunku i Wydziałową Komisję Doskonalenia Jakości Kształcenia. Analizie podlegają: oceny wystawione w recenzjach, wyniki egzaminów dyplomowych, ostateczne wyniki studiów, raporty antyplagiatowe.	<i>zalecenie zrealizowane</i>
2.	wdrożenie działań zapewniających właściwy poziom prac dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia, w szczególności monitoringu	Po zapoznaniu się z Raportem pokontrolnym PKA Uczelnia, na podstawie już istniejących przepisów wewnętrznych, opracowała Model reagowania na sytuacje kryzysowe i monitorowania procesu kształcenia	<i>zalecenie zrealizowane</i>

	oraz systematycznej oceny procesu dyplomowania,	w sytuacjach nadzwyczajnych (model w formie graficznej jest dostępny na stronie internetowej UO w zakładce Jakość kształcenia,	
3.	wdrożenie mechanizmów reagowania w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych, pozwalających na szybką diagnozę nieprawidłowości w procesie nauczania.	stanowi też załącznik do niniejszego Raportu – Pkt 13). Z modelu wynika, że w sytuacjach kryzysowych proces kształcenia regulowany jest zarządzeniem Rektora. Ponadto w okresie pandemii powstało kompendium, które zawiera podstawy formalnoprawne, ogólne zasady i wskazówki do realizacji zajęć dydaktycznych w formie zdalnej, obowiązujące na Uniwersytecie Opolskim w czasie stanu zagrożenia epidemicznego, m. in. informacje o możliwościach wsparcia psychologicznego, dane kontaktowe do jednostek organizacyjnych, udzielających wsparcia technicznego w realizacji procesu kształcenia. Kompendium to zawiera wszystkie informacje dotyczące kształcenia w różnych sytuacjach kryzysowych kiedy wystąpi konieczność przejścia na kształcenie zdalne lub hybrydowe.	<i>zalecenie zrealizowane</i>
4.	wdrożenie systemu monitoringu i ewaluacji praktyk zawodowych, w tym oceny miejsc odbywania praktyk oraz kompetencji opiekunów praktyk po stronie zakładu pracy.	W dokumentacji praktyk, które odbywały się w wakacje 2022 i 2023 r. wprowadzono następujące zmiany: w skierowaniu na praktykę wypełnianym przez pracodawcę wprowadzono konieczność uzupełnienia informacji o poziomie wykształcenia i stażu pracy opiekuna praktyki, co pozwala koordynatorowi praktyki na wstępną weryfikację kompetencji tej osoby; koordynator akceptuje również samo miejsce praktyki o ile student nie realizuje praktyki w miejscu wskazanym przez Uczelnię, wprowadzono kartę hospitacji praktyki – koordynator praktyki ma obowiązek przeprowadzić	<i>zalecenie zrealizowane</i>

		hospitację 20% realizowanych w danym roku praktyk, wprowadzono ankietyzację studentów w kwestii ich oceny miejsca praktyki, opiekuna.	
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku ekonomia funkcjonują formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. W Uczelni funkcjonuje WSZJK, którego zadaniem jest stały monitoring jakości procesu dydaktycznego.

Przyjęcia na studia odbywają się w oparciu o znane i dostępne warunki i kryteria. Proces nauczania i jego skuteczność podlegają systematycznej i wnikliwej ocenie z uwzględnieniem opinii wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy. Wnioski wynikające z oceny przyczyniają się do doskonalenia programu studiów i zasad kształcenia.

Uczelnia opracowała model reagowania na sytuacje kryzysowe i monitorowania kształcenia na kierunku ekonomia bez stosownej, wobec tego podstawy prawnej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

- rekomenduje się wdrożyć odpowiednie procedury prawne wprowadzające model reagowania na sytuacje kryzysowe i monitorowania kształcenia na kierunku ekonomia.

Zalecenia

-

5. Załączniki: